

Reduktion af CO₂-udslip gennem differentierede bilafgifter

Faglig rapport fra DMU, nr. 198

Linda Christensen
Afdeling for Systemanalyse

Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
Juli 1997

Datablad

Titel:	Reduktion af CO ₂ -udslip gennem differentierede bilafgifter
Forfatter:	Linda Christensen
Afdeling:	Afdeling for Systemanalyse
Serietitel og nummer:	Faglig rapport fra DMU nr. 198
Udgiver:	Miljø- og Energiministeriet Danmarks Miljøundersøgelser©
URL:	http://www.dmu.dk
Udgivelsestidspunkt:	Juli 1997
Referee:	Pia Berring
Layout:	Annette Dam
Bedes citeret:	Christensen, L. (1997): Reduktion af CO ₂ -udslip gennem differentierede bilafgifter. Danmarks Miljøundersøgelser. 56 sider - Faglig rapport fra DMU, nr. 198
	Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse
Abstract:	Rapporten beskriver en model til beregning af effekten af en omlægning af afgifterne på bilparken, så disse bliver afhængige af bilens brændstofforbrug. Herudover indeholder rapporten en analyse af forskellige former for omlægning af bilafgiften, hvor der især fokuseres på omlægning af registreringsafgiften
Emneord:	Omlægning af bilafgifter, CO ₂ -udslip, brændstofforbrug, beregningsmodel
ISBN:	87-7772-333-3
ISSN:	0905-815x
Papirkvalitet:	Klorfrit High Tech / 100 g
Tryk:	Grafisk Service, Risø
Sideantal:	56
Oplag:	300
Pris:	kr. 100,00,- (inkl. moms, ekskl. forsendelse)

Købes i boghandelen eller hos:

Danmarks Miljøundersøgelser
Postboks 358
Frederiksborgvej 399
4000 Roskilde
Tlf.: 46 30 12 00
Fax: 46 30 11 14

Miljøbutikken
Information og Bøger
Læderstræde 1
1201 København K
Tlf.: 33 92 76 92 (info)
Tlf.: 33 37 92 92 (bøger)
Fax: 33 92 76 90

Indhold

Forord og resume 5

Om modellen 5

Opsamling af scenarier 6

1 Baggrund 9

2 Det eksisterende afgiftssystem 11

3 Den udviklede beregningsmodel 13

3.1 Modellens teoretiske grundlag 13

3.2 Gruppering af bilerne i modellen 14

3.3 Opbygning af modellen 15

3.4 Beregning af antal solgte biler ved prisændringer 16

3.5 Øvrige antagelser i modellen 18

4 Potentialet for energieffektivisering 19

5 Scenarier for registreringsafgiften 20

5.1 Afgiftsændring efter brændstoeffektivitet 20

5.2 Afgift proportional med brændstofforbrug og værdi 22

5.3 Afgift proportional med energiforbrug 24

5.4 Afgift proportional med energiforbrug i 3. potens 25

6 Scenarier for ændring af vægtafgift 33

7 FDM, AIS og DAF's forslag 37

8 Usikkerhed på modellerne 38

8.1 Følsomhed over for valg af elasticiteter 38

8.2 Sammenligning med COWI's model 39

9 Øvrige virkninger af afgiftsomlægning 42

BILAG I Datagrundlag og -beskrivelse 43

BILAG II Brugervejledning til model 45

Beskrivelse af arbejdsark 45

Programark og dannelse af nyt scenarie 47

Brug af model 47

Figurer 49

Figur føres over i WORD 49

Danmarks Miljøundersøgelser

Forord og resumé

Denne rapport beskriver en simpel model, der kan regne på konsekvenser af en omlægning af afgifterne på benzindrevne personbiler. Modellen er især egnet til at belyse scenarier, hvor registreringsafgift, vægtafgift og benzinafgift omlægges til at afhænge af bilens brændstofforbrug. De konsekvenser, der blyses, er CO₂-udslippet, kørte kilometer, bilparkens størrelse og afgiftsprovenuet. Effekten af andre emissioner blyses derimod ikke, da modellen ikke er udviklet hertil. Dieselbiler indgår ikke i beregningerne.

Tidligere undersøgelser bl.a. i Trafikministeriet viser, at den mest effektive måde at reducere CO₂-udslippet på via afgifter opnås ved at øge brændstofprisen. Formålet med dette notat er imidlertid ikke at påvise denne allerede kendte sammenhæng. Ændring af brændstofprisen indgår derfor ikke som et selvstændigt virkemiddel.

Interessen samler sig om de øvrige bilafgifter og herunder først og fremmest om registreringsafgiften, der har en størrelse, så det er muligt at differentiere prisen så meget, at der opnås en væsentlig ændring af adfærdten ved bilanskaffelse og bilkørsel.

Modellen, som er udarbejdet i EXCEL, kan fås ved henvendelse til DMU.

Rapporten indeholder herudover en analyse af forskellige former for omlægning af bilafgifterne med vægt på omlægning af registreringsafgiften.

Projektet er gennemført under ledelse af seniorforsker Linda Christensen, der også har gennemført analyserne på modellen og skrevet denne rapport. Modellen og dens økonomiske idegrundlag er udviklet af cand. polit. Søren K. Jensen, der også har stået for modeldokumentationen i rapporten. Akademiingeniør Sinnet Jensen har forbedret regnearket med bl.a. automatiseret figurtegning.

Projektet er gennemført i samarbejde med Miljøstyrelsens Klima- og Transportkontor, der har finansieret hovedparten af projektet. Projektet er fulgt af en styringsgruppe med repræsentanter for Miljøstyrelsen (Henrik Hvidtfeldt / Hans Jürgen Stehr, Erik Iversen, Anders Richelsen / Pia Berring og Lisbeth Strandmark) og Energistyrelsen (Kenneth Larsen).

Om modellen

Modellen er en simpel regnemodel, der beregner effekten af ændringer i afgifter på personbiler. De blyste effekter er CO₂-udslippet, kørte kilometer, bilparkens størrelse og provenuet af de tre afgiftstyper, registreringsafgift, vægtafgift og benzinafgift.

Beregningerne udføres på de biler, der blev solgt i 1994, og belyser en situation, hvor hele den eksisterende bilpark er udskiftet med biler af

model 94, men med den nye afgift. Modellen belyser kun ændringer i valg mellem de biltyper, der var på markedet i 1994.

Der tages dermed ikke hensyn til vækst i bilparken, som det forventes i mange prognoser eller til at forbrugerne tilsyneladende køber større og større biler. Ej heller tages hensyn til at det enkelte bilmærke bliver mere energieffektivt fra fabrikanternes side.

Endelig er modellen baseret på energiforbrug, som dette var oplyst i 1994 ifølge svenske normer for energiforbrug. Siden er nye normer for energiforbrug indsamlet, men modellen er ikke korrigeret med dette materiale. Hvis modellen skal bruges i et videre lovarbejde, vil det være ønskeligt at opdatere modellen med data for bilparkens energiforbrug.

Modellen er heller ikke baseret på empiriske undersøgelser af forbrugernes adfærd, da sådanne ikke foreligger, men på "common sense" analyser af forventelig adfærdsændring. Når det alligevel er nødvendigt med en regnemodel, skyldes det, at sammillet mellem ændringer i bilprisen og benzinforsbruget medfører en kompleks adfærdsændring i såvel bilanskaffelse som bilkørsel, som er svær at overskue. Fald i prisen på biler med lavt brændstofferbrug vil således øge salget af disse biler, men da det derved bliver billigere at køre i bilerne, vil kørslen stige. CO₂-effekten bliver således mindre end forventet, fordi adfærdsændringerne modvirker hinanden.

Følsomhedsanalyser viser, at effekten på CO₂-udslippet ikke afhænger væsentligt af, præcis hvordan modellen er skruet sammen. Effekten på afgiftsprovenu og bilparkens størrelse er derimod mere følsom over for modellens forudsætninger.

Den største usikkerhed i modellen vedrører betydningen af en ændring af prisen på den mindste/billigste bil. Der er mulighed for at gennemføre modelberegningen med to forskellige antagelser. Dels kan det antages, at bilparkens størrelse følger gennemsnitsprisen på hele bilparken, og dels kan det antages, at den følger gennemsnitsprisen på den mindste/billigste gruppe biler. Hvis prisen på de mindste/billigste biler ændres væsentligt giver disse 2 beregninger forskellige resultater.

Opsamling af scenarier

I notatet benyttes modellen til at gennemregne en række eksempler på omlægning af bilafgifterne.

Indledningsvis påvises det, at den maksimalt opnåelige reduktion af CO₂-udslippet ved omlægning af bilkøbet vil være 20%. Denne reduktion opnås, hvis alle bilkøbere valgte den mest energieffektive biltype på markedet i dag (en lille Suzuki Swift).

Hvis 75% af bilkøberne køber den mest energieffektive bil inden for den bilklasse, de hidtil har valgt, mens 25% af bilkøberne vælger den mest energieffektive bil i en klasse lavere end de ellers havde gjort, ville der kunne opnås en reduktion på 9%.

Det er imidlertid ikke muligt ved afgifter at få omlagt bilkøbet så meget, at man når denne 9% reduktion i CO₂-udslippet. Ganske vist er det muligt at opnå 9% reduktion, men så vil bilsalget samtidig blive reduceret.

Registreringsafgiften kan bidrage til at reducere CO₂, idet den påvirker bilkøbet. En måde er at omlægges den til en forbrugsafgift, der er progressivt stigende med brændstofforbrug pr. kilometer.

Der er to anvendelige scenarier for en registreringsafgift, der kan reducere CO₂-udslippet. I det ene følges principperne i den eksisterende værdibaserede afgift, men i stedet for koefficienterne 105% og 180% til værdien benyttes energiforbruget pr. kørt kilometer gange en fast faktor. I det andet forlades den værdibaserede afgift helt og registreringsafgiften gøres proportional med brændstofforbruget i 3. potens.

I scenariet med den værdibaserede afgift, er det muligt at opnå en 2% reduktion i CO₂-udslippet. Prisen på biler i klassen 100-220.000 kr. - hvor langt det største salg er - vil højstændrtes 10-15%. Prisen på biler i klassen over 350.000 kr. vil i gennemsnit stige 10-20%, fordi skalaen bliver "lidt for progressiv". Ved at variere konstanterne kan der opnås tilpasning til den eksisterende prisstruktur. En bedre tilpasning giver mindre CO₂-reduktion mens en større koefficient fører til mere prisspredning og derved større effekt på CO₂, men også lidt større stigning på de dyrere, mere benzinförbrugende biler.

Det afgiftscenarie, hvor registreringsafgiften stiger med brændstofforbruget i 3. potens vil også være egnet til at reducere CO₂-udslippet fra personbiler. På sigt når bilparken er udskiftet vil reduktionen af CO₂ blive 4-5% uden at bilparkens samlede størrelse ændres. Der er dog nogen usikkerhed omkring resultatet, da man ikke ved om den samlede bilparks udvikling følger gennemsnitsprisen for hele bilparken eller for den mindste/billigste gruppe biler. Effekten kan blive på 4%, hvis bilparken følger de mindste biler og lidt mere, hvis bilparken følger gennemsnitsprisen for hele bilparken. Det samlede provenu af de tre afgifter vil falde lidt.

Selv en så radikal omlægning af registreringsafgiften vil føre til forbavsende små ændringer i forhold til den hidtidige pris. Nogle ganske få hidtil meget billige, men også meget brændstofforbrugende, biler vil stige 60% i pris og dermed forsvinde ud af bilmarkedet (typisk en Skoda). De øvrige prisændringer vil ligge inden for 30% af den hidtidige pris. De største prisændringer målt i kroner vil ramme store dyre biler, der er meget brændstofforbrugende, men stadig vil prisændringen ligge inden for 30%. Prisændringerne inden for prisklassen 100-220.000 kr., hvor langt hovedparten af bilsalget ligger, vil være relativt beskedne. Og det vil altid være muligt at finde en anden bil inden for den valgte størrelsesklasse, der har samme pris som hidtil.

3. potens scenariet kan - afhængig af valg af koefficienter - således reducere CO₂-udslippet mest. Da denne afgiftsomlægning er et radikalt brud med den nuværende afgiftsform, kan den blive vanskeligt at gennemføre. En afgift hvor brændstofforbruget pr. kilometer sættes

ind som proportionalitetsfaktor til den værdibaserede registreringsafgift vil give en lidt mindre effekt på CO₂-udslippet. Til gengæld vil den sandsynligvis være lettere at gennemføre politisk og administrativt, fordi den ikke er et brud med de nuværende principper.

En omlægning af vægtafgiften til en årlig grøn afgift vurderes ifølge modellen kun at have en meget lille effekt på CO₂-udslippet - under 1%. Årsagen er for det første, at vægtafgiften provenumæssigt er langt mindre end registreringsafgiften. Dermed påvirker den også bilens samlede værdi mindre og dermed kun forbrugernes købsadfærd marginalt. For det andet afspejler vægten - i højere grad end værdien - bilens brændstofferbrug.

En omlægning af vægtafgiften som i det lovforslag, der for tiden er til behandling i Folketinget, vil give en reduktion af CO₂-udslippet i størrelsesordenen 1%. Men signalværdien i at beskatte brændstofferbrugende biler er vigtig. Det medvirker til at påvirke forbrugernes holdning og adfærd på lang sigt, og kan måske støtte forhandlingerne i EU om skrappere krav til bilernes energiforbrug.

1 Baggrund

Det stigende udslip af drivhusgasser anses i dag for et af de store miljøproblemer. Målet inden for trafiksektoren er derfor en stabilisering af CO₂-udslippet på 1988-niveau i 2005 og en yderligere væsentlig reduktion frem til år 2030. Dette mål er imidlertid vanskeligt at nå. I henhold til Regeringens CO₂-handlingsplan vil det derfor være nødvendigt at benytte en lang række virkemidler, hvoraf en forbedring af bilernes energieffektivitet vil være et af midlerne.

Sammensætningen af den danske bilpark er allerede i dag påvirket af afgifter, der er væsentlig anderledes end afgifterne i andre europæiske lande. Således har vi en høj registreringsafgift, men en forholdsvis lav årlig brugsafgift i form af en vægttafgift. Dette betyder, at effekten af 'downsizing' i Danmark vil være mindre end den, der vil kunne ses i andre lande.

Det er derfor nødvendigt at vurdere effekten af en afgiftsændring specielt på danske forhold. Til dette formål er udarbejdet en model, der kan anvendes til at vurdere forskellige ændringer i bilafgifterne.

Det er ikke som med de øvrige emissioner muligt at opnå enighed i EU om en reduktion gennem normer, fordi CO₂-emissionen er nært knyttet til bilernes vægt og motorstørrelse, hvorfor en norm ville begrænse bilparken til de mindre/mindste biler.

Der forventes en teknologisk betinget effektivisering af køretøjsparken og andre transportmidler, som bl.a. søges fremmet gennem aftaler mellem EU og bilindustrien. Men dette vil ikke i sig selv være nok. En yderligere effektivisering af køretøjernes energiforbrug vil forudsætte en indsats, der styrer køretøjsparken hen imod de mest energieffektive biler. En sådan indsats må baseres på bilafgifter, der differentieres efter brændstofforbruget pr. km.

En arbejdsgruppe under EU kommissionen har vurderet en fælles-europæisk registreringsafgift, der er differentieret efter CO₂-udslip¹. Denne forventes at kunne skabe en teknologisk betinget effektivisering af personbilerne på 30%. Oven i dette forventes det, at der gennem afgiften opnås en såkaldt downsizing på 10% dvs. at forbrugene anskaffer biler med mindre vægt og/eller motorkraft, hvorved energiforbruget pr. km falder.

En anskaffelses- eller brugsafgift, der differentieres efter energiforbrug, der indføres isoleret i Danmark, vil næppe kunne få nogen større indflydelse på den teknologiske udvikling, idet Danmark kun er et lille marked i europæisk og global målestok.

Dette arbejdsnotat er dels en dokumentation for modellen og dels en redegørelse for effekten af forskellige former for afgiftsændringer i

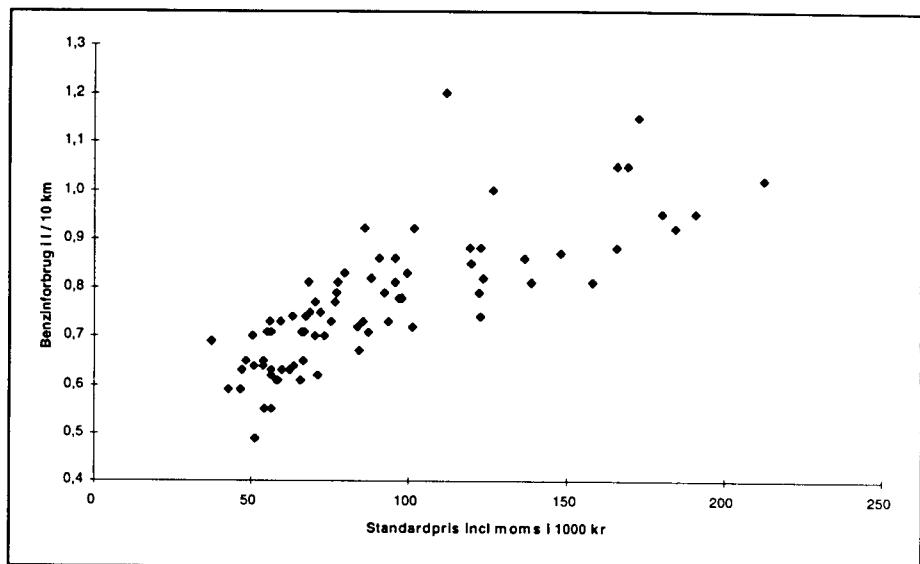
¹ Policy options for the control of car CO₂ emissions.

Report of the MVEG ad hoc Group. EU Commissionen III/VE/SEC/70 Brussels 03.11.1992 og supplementary report of the MVEG ad hoc Group HH/ECVE/UK/31 Brussels 21.09.1993

Danmark. Der belyses alene betydningen af ændret valg af bilmodeller og øvrig 'downsizing', dvs. at de der køber nye biler vælger mindre og lettere biler, der har lavere energiforbrug pr. km.

Hvis der i bredere europæisk eller international målestok gennemføres bilafgifter, der afhænger af brændstofforbruget, vil det skærpe den teknologiske udvikling. Hvis Danmark alene gennemfører sådanne tiltag, vil det næppe få indflydelse på bilernes teknologiske udvikling, men måske nok på hvilke mærker, der importeres til Danmark. Den teknologiske effekt af differentierede afgifter indgår derfor ikke i effektberegningen i modellen.

2 Det eksisterende afgiftssystem

Figur 1 Benzinforbrug i liter pr. 10 km som funktion af bilens værdi for 81 bilmodeller

Af de tre afgiftselementer - registreringsafgift, vægttafgift og brændstofafgift - er kun benzinafgiften i sin udformning relateret til CO₂-udslippet. I praksis har såvel vægttafgift som registreringsafgift også virkning på CO₂. Samlet set har den eksisterende kombination af bilafgifter derfor ydet et væsentligt bidrag til opnåelse af en høj energieffektivitet i den danske bilpark.

Registreringsafgiften er en afgift på bilernes værdi efter følgende regler:

- 105% afgift af de første 34.400 kroners salgspris (inkl. moms)
- 180% afgift af den resterende del af salgsprisen
- fradrag i afgiften for diverse sikkerhedsfremmende udstyr

Registreringsafgiften stiger således progressivt med bilernes værdi.

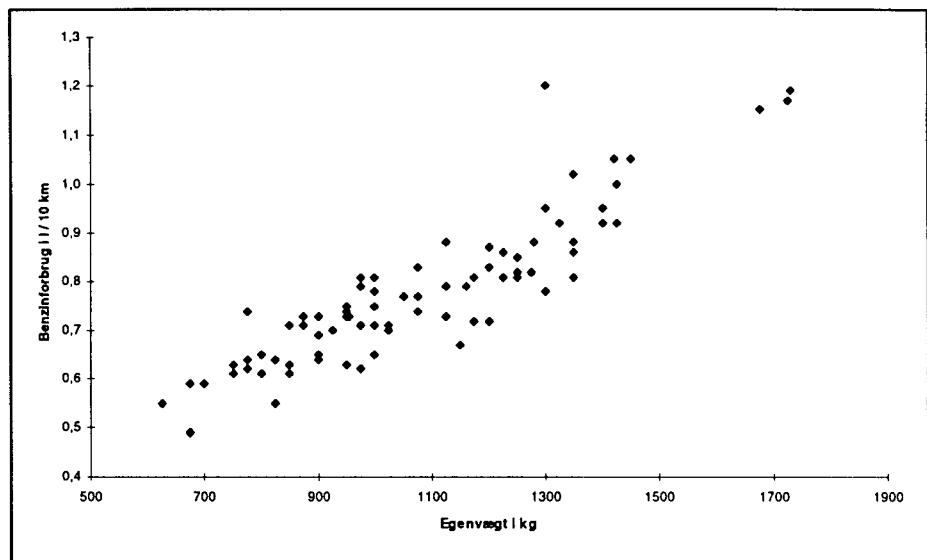
Større værdi hænger ofte sammen med større vægt og/eller større motoreffekt, hvilket begge dele medvirker til at øge brændstofforbruget. Figur 1 viser, at der er en vis korrelation mellem værdien og benzinförbruget for de 81 mest solgte bilmodeller i 1994. 58% af variationen i brændstofforbruget er således forklaret ud fra standardprisen.

Vægttafgiften er en årlig afgift, som beregnes på grundlag af bilers egenvægt:

Under 1101 kg	1657 kr. pr. år
1101 - 1300 kg	2260 kr. pr. år
1301 - 1500 kg	3013 kr. pr. år
Over 1500 kg	5424 kr. pr. år

Vægtafgiften er progressiv, da der betales en stigende årlig afgift per kilogram egenvægt.

Også vægtafgiften er således implicit relateret til bilers brændstofforbrug, idet brændstofforbruget er stærkt korreleret med bilers vægt, jf. figur 2. 80% af variationen i brændstofforbruget er forklaret ud fra variation i vægten.

Figur 2 Benzinförbrug i liter pr. 10 km som funktion af egenvikt for 81 bilmodeller.

Den forholdsvis høje korrelation mellem registreringsafgift henholdsvis vægtafgift og brændstofforbrug betyder, at disse afgifter i deres effekt fungerer som en implicit beskatning af bilernes brændstofforbrug.

Imidlertid skal det understreges, at registrerings- og vægtafgift kun er *korreleret* med brændstofforbruget. Hvis afgiften udformes, så energiforbruget rammes mere direkte, bør energieffektiviteten derfor yderligere kunne forbedres.

Beskattningen af brændstofforbrug er i dag progressiv, idet begge de 2 former for afgifter er progressive. Derfor må en registreringsafgift baseret på beskatning af målt brændstofforbrug indrettes efter en progressiv skala, hvis den gennemsnitlige brændstoeffektivitet i bilparken ønskes forbedret ved dette middel. Tilsvarende må en årlig afgift stige progressivt med energiforbruget pr. km.

3 Den udviklede beregningsmodel

Vi har i dag kun et meget beskedent kendskab til bilkøernes adfærd, når de skal vælge mellem biler med forskellig pris, størrelse, motoreffekt, nationalitet og brændstofferbrug. I forbindelse med den økonometriske model ADAM er estimeret en sammenhæng mellem det samlede bilkøb og en række nationaløkonometriske parametre². Men denne model belyser ikke prisindflydelsen på salget af delsegmenter af bilmarkedet. COWI har gennemført en tværsnitsanalyse af salget af 25 bilmærker i en række europæiske lande. Salget er sat over for prisen på de enkelte bilmærker³. Desværre er analysen ikke dokumenteret, så det er muligt at overføre dens elasticiteter til andre analyser end COWI's egne modeller.

Vi har derfor valgt i stedet at udvikle en forholdsvis enkel model, der ikke er baseret på empiriske adfærdsanalyser eller makroøkonometriske analyser, men i stedet er en enkel regnemodel, der holder sammen på de komplekse sammenhænge mellem på den ene side priser og afgifter på biler og kørsel, og på den anden side den gennemsnitlige års-kørsel, den samlede bilparks størrelse og det samlede CO₂-udslip. Brugeren kan så selv indlægge sit eget bud på elasticiteter i modellen og gennemregne konsekvenserne. Det er samtidig muligt at belyse følsomheden over for forskellige elasticiteter.

3.1 Modellens teoretiske grundlag

Det teoretiske udgangspunkt for opstilling af modellen er en antagelse om, at individers beslutning om bilanskaffelse baseres på rationel beslutningstagen. Med betegnelsen rationel menes, at individet på baggrund af egne præferencer og privatøkonomi vælger den bil, der giver individet den højeste grad af tilfredsstillelse. Valg af bil foretages efter maksimering af personens nytteværdi ved valg af bil *i*:

$$NV_i = \sum_{t=1}^T \frac{B_{it} - C_{it}}{(1+r)^t} + \frac{scrap}{(1+r)^T}$$

- B_{it} = benefits ved at råde over- og anvende bil *i* til tidspunkt *t*
- C_{it} = omkostninger ved at råde over- og anvende bil *i* til tidspunkt *t*
- r = renten (individets afvejning af nutid og fremtid)
- T = antal år individet forventer at bruge bilen
- scrap = brugtværdien af bilen til tidspunkt *T*, hvor bilen afskaffes
- NV_i = nutidsværdien af fremtidige benefits minus costs ved anskaffelse af bil *i*

Ved separat prisstigning på en enkelt bilmodel, *i*, vil nytteværdien NV_{*i*} for denne falde. Hvis faldet er tilstrækkeligt stort, vil bilmodel *i* ikke længere repræsentere den maksimale nytteværdi, og så flyttes

²ADAM En model for dansk økonomi. Danmarks Statistik 1991

³Tax Provisions in the Transport Sector. Volume II: Modelling Demand Response. The Case of Car Choice. COWI februar 1994.

ikke længere repræsentere den maksimale nytteværdi, og så flyttes bilkøbet væk fra i . I stedet vælges den bilmodel, der efter prisstigningen repræsenterer den største nytteværdi, og bilkøbet flyttes derfor til den bilmodel, der oprindelig havde den næststørste nytteværdi. Ved prisfald på en bilmodel stiger NV for denne model, og derfor tiltrækkes købere fra andre bilmodeller ved en tilsvarende mekanisme.

Bilmodeller med NV_i værdier, som størrelsesmæssigt er tæt på hinanden, opfattes af bilkøbere som nære substitutter, mens biler med NV_j værdier langt fra hinanden er dårlige substitutter. Hvis en bilkøber (individ eller husstand) er interesseret i rummelige familiebiler i prisniveauet omkring 180.000 kr., vil en Lada til 80.000 eller en Jaguar til 1.100.000 sandsynligvis være dårlige substitutter. Derimod er der en del biler til cirka 180.000 kr., som funktionelt er sammenlignelige, og det må derfor forventes, at NV_i værdierne er af samme størrelsesorden. For sådanne grupper af biler kan selv mindre indbyrdes prisændringer være væsentlige for bilvalget.

Udgangspunktet for opbygningen af vor model har derfor været en samling af biler i grupper. Disse grupper vælges, så det må antages, at der inden for en gruppe er en meget stor prisfølsomhed, dvs. høj priselasticitet, mens der mellem grupperne er en relativt mindre følsomhed og dermed lidt lavere priselasticitet.

3.2 Gruppering af bilerne i modellen

Valget af gruppering af bilerne i modellen må principielt baseres på viden om hvilke forhold bilkøberne lægger vægt på ved køb af bil. Vi har ikke kendskab til systematisk erfaringsopsamling om disse præferencer og valg. Det antages, at 2 forhold er afgørende:

- 1 *Bilens funktionalitet*, bl.a. bilers kabinerumfang, lasteevne, motor-kraft, vægt, komfort og kvalitet/status.
- 2 *Bilens prisniveau*, der antagelig er væsentligt, fordi bilkøberne er underlagt nogle privatøkonomiske restriktioner, og derfor regulerer bilkøbet efter husholdningsbudgettet. Samtidig er prisen et udtryk for en samlet sammenvejning af dens funktionalitet.

Efterspørgslen rettes antagelig mod en kombination af pris og funktionalitet. Efter denne opfattelse kunne biler for eksempel gruppieres efter billige biler, små biler, mellemstore biler, familiebiler, og biler med sportspræg/høj kvalitet. Imidlertid er der en glidende overgang mellem kategorierne, og derfor vil en konkret gruppering indeholde et element af tilfældighed.

Der er i stedet valgt at foretage to grupperinger, så det er muligt at sammenligne resultaterne mellem de to grupperinger og derved få et udtryk for følsomheden ved valg af gruppering. Samtidig er det valgt at bruge to simple objektive grupperingskriterier: vægt og pris.

Inddelingen i vægtklasser er valgt som udtryk for bilens funktionalitet, dels fordi data for denne variabel er lette at fremskaffe, og dels fordi egenvægten til en vis grad er korreleret med kabinestørrelse og

bagageplads mv. Derimod er den et dårligt udtryk for køreegenskaber og luksuspræg, som antageligt også indgår i valget.

Vægtinddelingen er foretaget i følgende 8 kategorier af egenvægt:

- 1) Egenvægt mindre end 800 kg.
- 2) 800-900 kg
- 3) 900-1000 kg
- 4) 1000-1100 kg
- 5) 1100-1200 kg
- 6) 1200-1300 kg
- 7) 1300-1400 kg
- 8) Egenvægt over 1400 kg

Som prisbaseret gruppering er der valgt følgende kategorier af priser for nye biler:

- 1) Pris under 125.000 kr.
- 2) 125-150.000 kr.
- 3) 150-175.000 kr.
- 4) 175-200.000 kr.
- 5) 200-250.000 kr.
- 6) 250-300.000 kr.
- 7) 300-400.000 kr.
- 8) Pris over 400.000 kr.

3.3 Opbygning af modellen

Modellen regner på en bilpark af samme størrelse som den i 1994 eksisterende og med en årskørsel som i 1994. I den forstand er der således ikke tale om en fremskrivning.

Modellen tager udgangspunkt i sammensætningen af nybilsalget i 1994. Der regnes på en situation, hvor hele bilparken efter 13 år er totalt udskiftet med biler á la 1994. Hvert år købes lige mange nye biler. På den måde er der således tale om en fremtidssituation, men uden hensyntagen til en økonomisk og teknisk udvikling. Det eneste der ændrer sig er således, hvad slags biler der købes, og hvor mange der købes af hver slags. Ændringerne er alene bestemt af omkostninger ved at købe, eje og bruge hver slags bil. Det forudsættes, at den samlede bilparks størrelse kan påvirkes, hvis bilernes pris ændres, ligesom årskørslen ændres, hvis brændstofafgiften ændres.

For at kunne reducere beregningerne til en overskuelig mængde, er antallet af bilmodeller reduceret til 91, hvoraf 81 er benzindrevne. Disse repræsenterer 98% af bilparken. Hver bilmodel repræsenterer flere varianter, men den valgte variant er den mest solgte inden for modellen og dækker typisk mindst halvdelen af salget inden for bilmodellen. Der er i øvrigt redegjort nærmere for grupperingen af bilerne og for det øvrige datagrundlag i bilag 1.

3.4 Beregning af antal solgte biler ved prisændringer

Der findes som nævnt ikke tilgængelige oplysninger om bilkøberes evaluering af nytteværdien af forskellige bilmodeller, og ligeledes findes ikke oplysninger om relationer mellem prisen for en bilmodel og det solgte antal biler af den pågældende og andre bilmodeller. I stedet er der i modellen simuleret varierende substitutionsmuligheder mellem bilmodellerne ved en metode, som skitseres nedenfor.

I modellen bestemmes bilsalget inden for hver gruppering (vægt-klasse og prisinddeling) separat. Bilsalget udregnes i modellen i tre trin:

1. trin Bilsalgets fordeling inden for hver gruppe.
2. trin Bilsalgets fordeling mellem grupperne.
3. trin Bilsalgets totale størrelse.

I 1. trin bestemmes prisen for hver enkelt bilmodel efter afgiftsomlægningen, og dette bestemmer sammen med en priselasticitet det nye salgstal for bilmodellen. Den anvendte priselasticitet er i dette trin meget høj (for eksempel -5), da biler inden for en efterspørgselskategori er nære substitutter. Det nye salgstal korrigeres efterfølgende for flytninger i bilsalget mellem grupperne og for ændringer i det totale antal solgte biler. Disse korrektioner foretages i de to efterfølgende trin.

I 2. trin bestemmes prisændringen (Fischers prisindeks) for hver efterspørgselskategori i forhold til 1994 niveau, og på baggrund af en priselasticitet bestemmes antal solgte biler i hver gruppe. Denne priselasticitet er væsentligt mindre (for eksempel -2) end den anvendte bilkøbselasticitet i trin 1. Dette begrundes med at bilkøb lettere substitueres mellem biler inden for samme efterspørgselskategori end mellem biler i forskellige kategorier.

I 3. trin udregnes bilkøbets samlede størrelse. Ved denne beregning anvendes 2 alternative metoder. I den ene antages bilkøbets samlede størrelse at være bestemt af prisen for alle biler i gennemsnit. Prisudviklingen (Fischers prisindeks) ved afgiftsomlægningen beregnes, og der benyttes bilkøbselasticiteten bestemt i ADAM på -0,65. Denne elasticitet bestemmer bilprisens betydning for substitution mellem anvendelse af indkomst til køb af bil og andre forbrugsgoder.

I den alternative beregning tages udgangspunkt i den mindste/-billigste bilkategori. Ændringen af det samlede nybil køb bestemmes af prisændringen af denne kategori i gennemsnit. Det antages således, at der er substitution mellem køb af en ny lille bil over for en brugt bil. Derimod antages der ikke at være substitution mellem køb af en større/dyrere ny bil og en tilsvarende brugt. Her antages substitutionen at gå mellem nye biler af forskellig pris. Der anvendes ved denne beregning en noget højere elasticitet, der snarere svarer til elasticiteten mellem bilgrupperne (for eksempel -2).

Gennem denne beregningsproces opnås, at prisændringer som følge af afgiftsomlægning udøver stor effekt på bilsalget inden for hver efterspørgselskategori, en mindre effekt på hver kategoris salgstal, og

endelig den mindste effekt på antal biler i bilparken. Herved modelles for eksempel, at en afgift, som især rammer store biler, har stor effekt på salget af store biler, mens den samlede bilpark er relativt upåvirket.

Der kan med rette indvendes mod denne fremgangsmåde, at den hviler på et spinkelt empirisk grundlag.

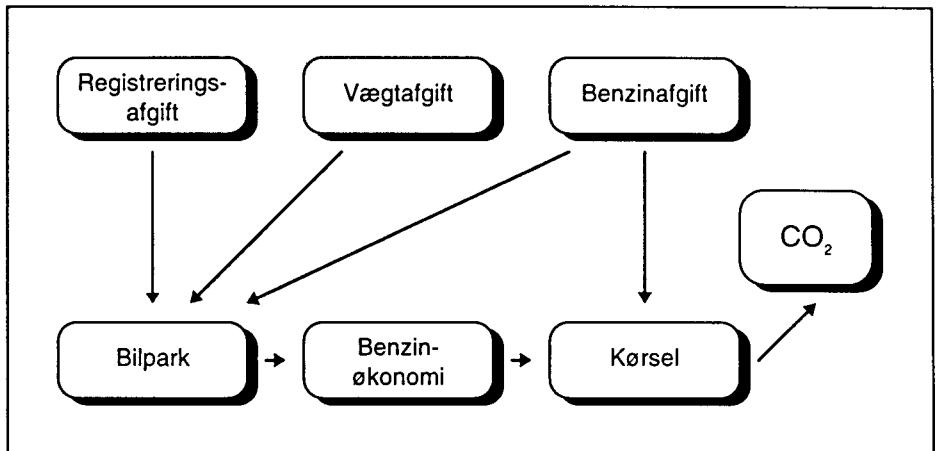
Dette gælder for det første valget af priselasticiteter, der er foretaget relativt tilfældigt. Denne kritik kan imødekommes ved følsomhedsanalyse over effekten af alternative antagelser om størrelsen af priselasticiteterne. Det viser sig jf. senere, at især reduktion i CO₂-emissionen er relativt ufølsom over for valg af elasticitet i de to første trin, mens afgiftsprøven og bilparkens størrelse er mere følsom overfor alternative antagelser af elasticitet.

For det andet er inddelingen i efterspørgselskategorier tilfældig. Usikkerheden på dette område er undersøgt gennem forsøg med såvel vægt som prisbaseret gruppeinddeling af bilsalget, og som det fremgår nedenfor, er resultaterne ved disse inddelinger af sammenlignelig størrelsесorden, hvis ændringen i bilparkens størrelse er baseret på en gennemsnitspris for hele bilparken. På denne baggrund er det valgt ikke at eksperimentere med gruppeinddelinger, som er baseret på andre kriterier.

For det tredje er valg af model for beregning af den samlede bilparks størrelse usikker. Elasticiteten for ændringen af det samlede bilkøb ud fra prisændringer for bilparken som helhed er ganske vist grundigt analyseret ved estimeringen i ADAM. Imidlertid er disse estimeringer baseret på en forholdsvis stabil afgiftsstruktur, hvor niveauet for prisen på de mindste biler må antages at følge den gennemsnitlige bilpris relativt stabilt og tæt. Samtidig er estimeringerne i ADAM baseret på det samlede ny- og brugtbilkøb. Analyserne nedenfor viser, at resultatet er forholdsvis følsomt over for om bilparkens størrelse følger gennemsnitsprisen for hele bilparken eller gennemsnitsprisen for den mindste/billigste gruppe biler. Hvis den følger den billigste gruppe, er det ligeledes væsentligt for effekten, om grupperingen er foretaget efter vægt eller pris. Denne usikkerhed bør der derfor tages hensyn til ved valg af afgift, hvis man skal være sikker på at opnå den ønskede effekt.

3.5 Øvrige antagelser i modellen

Modellens prisændring er baseret på en pris på bilen, der er summen af anskaffelsesprisen, en tilbagediskonteret årlig brugsafgift og en tilbagediskonteret årlig omkostning til benzinförbrug.

Hvis et scenarie således indeholder en ændret vægtafgift, beregnes den ved at omregne denne til en éngangsværdi ved at tilbagediskontere til 1994. Tilsvarende hvis der indgår en ændret brændstofafgift. Der er i modellen regnet med en tilbagediskonteringsrente på 7%. Denne er forholdsvis høj, og er valgt fordi bilkøberne primært er private forbrugere, der antages at have relativt stor følsomhed over for engangsudgifter, der ofte skal fremskaffes ved banklån. Renteniveauet kan som de øvrige parametre i modellen vælges af brugeren.

En ændret brændstofafgift vil påvirke bilkøbet og dettes sammensætning, men det vil også påvirke selve kørselsomfanget. Dette medregnes med en elasticitet på -0,4. Yderligere er det således, at en større brændstoeffektivitet, som gør det billigere at køre bil, vil øge antallet af kørt km. Denne vækst sker også med elasticiteten -0,4⁴. Benzinkøbselasticitet kan også ændres af brugeren, men i modsætning til de øvrige parametre er den temmelig sikkert estimeret på danske data.

⁴ Begge elasticiteter er fundet i Thomas Bue Bjørner: Persontransport med bil. AKF memo 1994. Elasticiteterne er estimeret for den danske trafik i perioden 1970-92.

4 Potentialet for energieffektivisering

Som nævnt er det aktuelle afgiftssystem indrettet, så bilparken allerede består af forholdsvis mange små og benzineffektive biler. Der er derfor grænser for, hvor meget det overhovedet er muligt at påvirke brændstofforbruget gennem ændringer i bilparken. I dette afsnit søges denne størrelsesorden belyst.

På baggrund af den faktiske sammensætning af nyerhvervede biler i Danmark i 1994 kan den samlede mulige energieffektivisering bedømmes. Disse biler brugte i gennemsnit 0,72 liter brændstof pr. 10 km (svenske normaltal for energiforbrug). Den mest energieffektive bil - en Suzuki Swift til 116.497 kr. - brugte 0,49 liter. Hvis alle skifter over til denne model ville det samlede energiforbrug pr. km blive 31% lavere end i dag, når alle biler er udskiftet i løbet af 15-20 år. Da bilerne til gengæld kører længere vil den samlede CO₂-besparelse kun blive på knap 20%. Dette er altså det yderst opnåelige med den givne teknologi. Denne forbrugsomlægning er naturligvis urealistisk.

For at finde en omlægning, der er en smule mere realistisk, har vi vurderet, hvad der vil ske, hvis folk valgte den mest energieffektive bil der minder om den, de ellers køber. Hvis der kun sælges den mest energieffektive bil inden for hver klasse, og 25% af salget yderligere rykker en klasse ned, vil resultatet blive en samlet energieffektivisering på 13-15%, når bilparken er totalt udskiftet. Dette vil, når der tages hensyn til merkørslen, kunne føre til ca. 9% CO₂-besparelse.

En 9% CO₂-besparelse må derfor anses for det største realistiske mål for et politisk og praktisk gennemførligt styringsinstrument, der ikke påvirker bilparkens samlede størrelse og teknologi, og som ikke ændrer på brændstofprisen.

5 Scenarier for registreringsafgiften

Hvis man skal omlægge registreringsafgiften, så den helt eller delvis er bestemt af brændstoeffektiviteten, er der mange muligheder for udformning af en afgiftskurve. Den nuværende afgift er alene baseret på værdien af bilen, som den vokser progressivt med. Man må derfor vælge mellem en afgift, der kombinerer værdi og brændstoeffektivitet, og en afgift, der alene er baseret på brændstoeffektiviteten. Ligeledes må man vælge mellem forskellige kurveformer fra en ren lineær kurve til en stærkt progressiv kurve. Der er gennemprøvet en række forskellige afgiftscenarier.

5.1 Afgiftsændring efter brændstoeffektivitet

En første mulighed er en afgift, der er et tillæg/fradrag til den nuværende værdibaserede afgift. Registreringsafgiften Reg bliver i dette scenarie:

$$\text{Reg} = (B - 0,715) * K + \text{Reg}_{\text{eks}}$$

B = Brændstofforbruget pr. 10 km

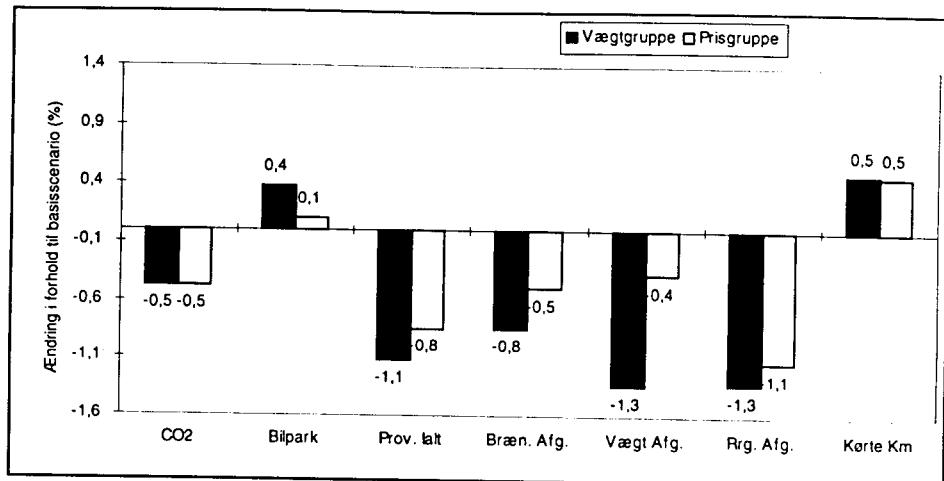
K = Konstant, der bl.a. styrer hvor meget den mest brændstofforbrugende bil bliver billigere

0,715 = Det gennemsnitlige brændstofforbrug pr. km

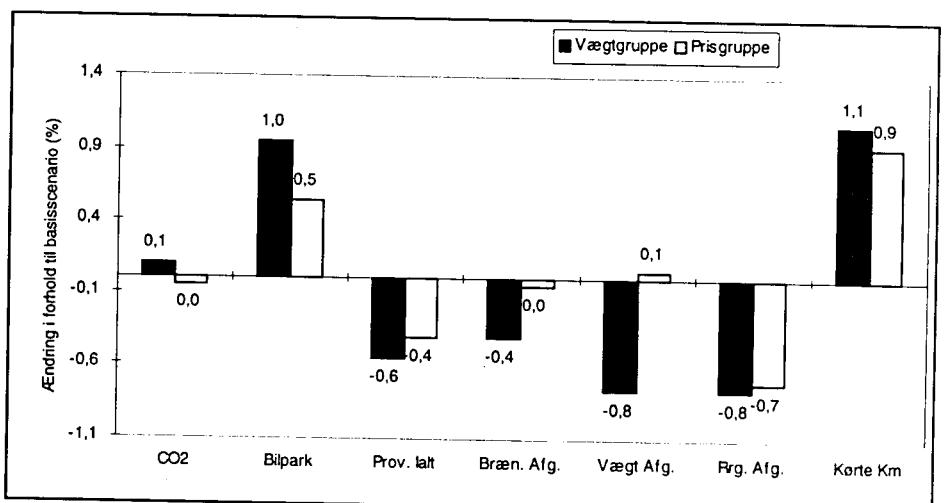
En sådan afgift vil påvirke priserne på de billigste/mindste biler i nedadgående retning hvorfor der, som beskrevet ovenfor, vil være usikkerhed omkring effekten på den samlede bilparks størrelse.

Der er regnet på et eksempel, hvor K sættes til 50.000, så den mest brændstoføkonomiske bil bliver ca. 11.000 kr. billigere end i dag. I dette tilfælde bliver reduktionen i CO₂-udslippet ½%, hvis man regner med en ændring af bilparken, der følger gennemsnittet for hele bilparken. Hvis bilparkens størrelse derimod følger den mindste/billigste bilgruppens prisgennemsnit, forsvinder CO₂-effekten.

Det bemærkes, jf. figur 3 og 4, at den beskrevne ændring i registreringsafgiften vil føre til en merkørsel på ½-1%, fordi bilerne bliver mere brændstoføkonomiske, hvorved det bliver billigere at køre i bilerne. Samtidig vil afgiftsprøvenet falde, fordi effekten jo skyldes, at flere vælger at købe biler med lavere afgifter og mindre brændstofbrug. Derfor vokser bilparken også en smule.

Figur 3 Effekten af et scenarie, hvor registreringsafgiften forhøjes eller mindskes med et beløb, der er proportionalt med forskellen mellem bilens energiforbrug og en gennemsnitsbils energiforbrug pr. km. Beregningen er gennemført under forudsætning af, at ændringen i bilparkens størrelse følger gennemsnitsprisen for bilparken som helhed. $K = 50.000$ kr.

Figur 4 Som figur 3, men det er forudsat, at bilparkens størrelse afhænger af ændringerne i gennemsnitsprisen på den mindske/billigste gruppe biler.

Hvis man øger konstanten K , bliver CO_2 -effekten den samme ½%, hvis bilparkens størrelse følger gennemsnitsbilen. Hvis bilparkens størrelse derimod følger gennemsnitsprisen på den mindste/billigste gruppe, vil CO_2 -udslippet vokse, hvis konstanten bliver større end 100.000, svarende til en prisreduktion på 20.000 på den mest brændstofeffektive bil.

En afgift, der blot er et tillæg eller fradrag i den hidtidige værdibase-rede registreringsafgift har således i bedste fald kun ringe effekt og i værste fald en direkte negativ effekt, idet CO_2 -udslippet vil stige.

Generelt må man søge at fastholde prisen på de billigste biler om-trent på det hidtidige niveau for at undgå flere biler i bilparken.

5.2 Afgift proportional med brændstofforbrug og værdi

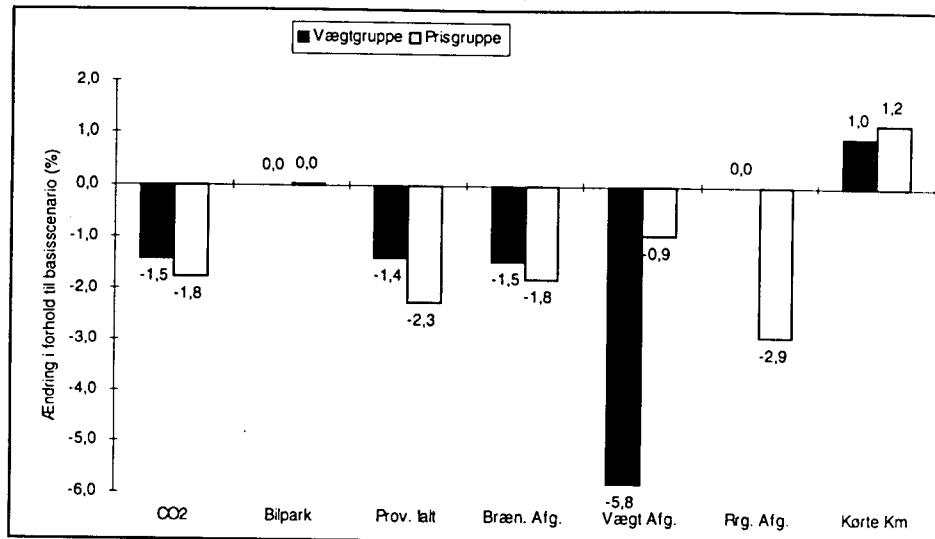
Hvis man fortsat vil lade afgiften være værdiafhængig er en anden mulighed i stedet for de nuværende afgiftskoefficienter på 105% henholdsvis 180% af værdien, at benytte brændstofforbruget pr. km som koefficient til værdien. Med indføjelse af nogle passende konstanter vil registreringsafgiften Reg således være:

$$\text{Reg} = (B-K1) \times K2 \times \text{standardpris}$$

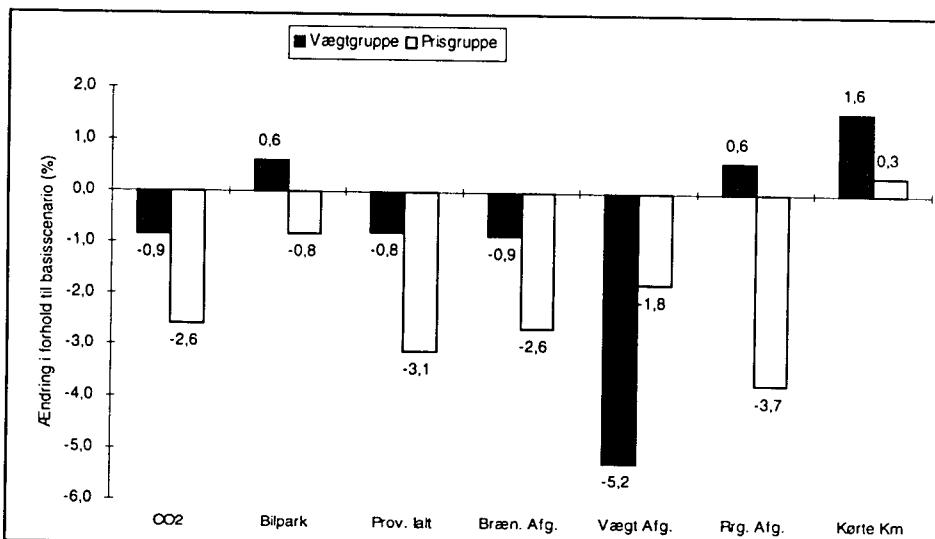
- B Brændstofforbrug pr. 10 km
- K1 Konstant, der bestemmer progressionens størrelse på afgift
- K2 Konstant, der bestemmer afgiftens afhængighed af brændstof-forbrug

Hvis konstanten K1 sættes til 0 og K2 til 1,89 vil der kunne opnås en CO₂-reduktion på 1½-2% procent. Konstanten K2 er valgt, så bilparkens størrelse ikke ændres. Til gengæld vil der blive kørt lidt mere i bilerne og afgiftsprovenuet vil falde lidt (jf. figur 5).

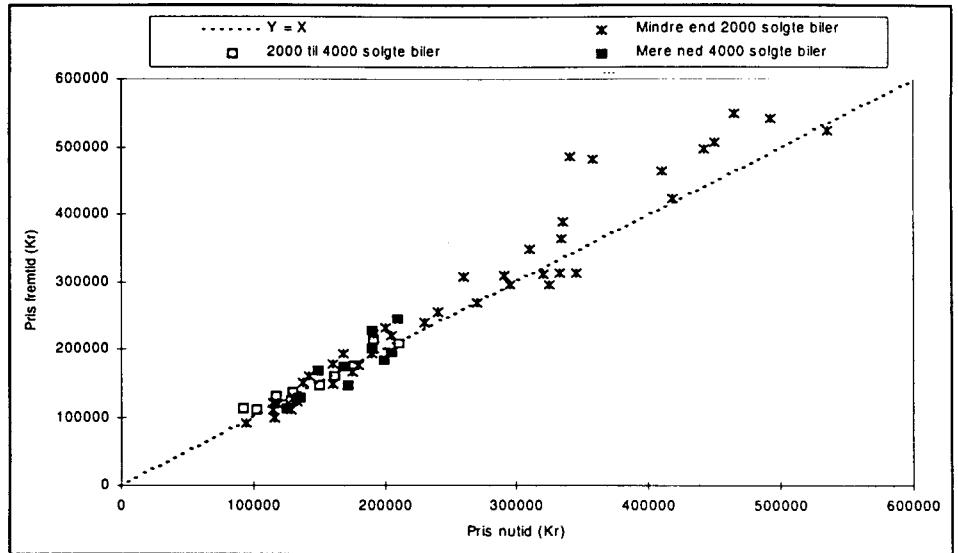
Hvis udviklingen i bilparken som helhed følger prisen på bilerne i gennemsnit vil effekterne blive de samme uanset om forbrugerad-færdens primært vedrører bilernes vægt eller bilernes oprindelige pris. Hvis udviklingen i bilparken derimod følger prisen på gennemsnittet i gruppen af mindste/billigste biler er der større usikkerhed omkring effekterne. Hvis klasseinddelingen efter bilernes vægt er mest rigtig øges bilparken lidt, hvorved CO₂-udslippet reduceres med mindre end 1%. Hvis klasseinddelingen efter den oprindelige pris derimod er mest rigtig, vil bilparken derimod falde og CO₂-udslippet vil blive reduceret mere end 2% (jf. figur 6). Denne forskel skyldes, at klassen af mindste/billigste biler er forskelligt sammensat i de to måder at bygge modellen op på. I vægt klassificeringen er der således bedre muligheder for at reagere på prisomslægningen end i pris klassificeringen. Men uanset model er der altså fortsat en positiv CO₂-effekt, der ligger et sted mellem ½ og 2% reduktion.

Figur 5 Effekt af scenarie hvor registreringsafgiften beregnes som en konstant gange brændstofforbruget gange værdien. Konstanten K2 er sat til 1,89 og K1 til 0. Beregningen er gennemført under forudsætning af at ændringen i bilparken følger ændringen i gennemsnitsprisen for bilparken som helhed.

Figur 6 Effekt af scenarie som i figur 5 under antagelse af at bilparkens størrelse følger gennemsnitsprisen for mindste/billigste prisgruppe.

Figur 7 Gammel og ny pris for biler i scenarie beskrevet i figur 5.

En registreringsafgift, der er proportional med bilernes brændstofforbrug gange værdien vil betyde en lidt stærkere progression end den nuværende 105%/180% skala. Dermed vil der opstå en vis prisforhøjelse for biler over ca. 350.000 kr. For biler mellem 400 og 600.000 kr. vil prisstigningen blive på ca. 15%, hvis brændstofforbruget ligger omkring gennemsnitsforbruget for disse dyre biler. Stærkt brændstofforbrugende biler kan med dette scenarie få en stigning på op til 40%. For de mindre biler under 250.000 kr., som repræsenterer langt hovedparten af salget, vil prisændringerne blive under 10%.

Effekten på CO₂-udslippet kan blive større, hvis K1 gøres positiv, idet progressionen herved øges. Samtidig skal K2 øges for at holde bilparken konstant. Hvis K1 eksempelvis sættes til 0,2 og K2 til 2,66 vil effekten på CO₂-udslippet blive omkring 2,5% med en uændret bilpark. Herved vil prisstigningen på de stærkt brændstofforbrugende store biler blive relativt stor og gennemsnitsbilen på 400-500.000 kr. vil stige 20%.

Hvis progressionen skal mindskes, så de dyrere gennemsnitsbiler, ikke bliver dyrere, skal K1 være højest -0,3, hvorved det er nødvendigt at reducere K2 til 1,33. Herved reduceres effekten på CO₂-udslippet til omkring 1%.

5.3 Afgift proportional med energiforbrug

En stærkere måde at inddrage benzineffektiviteten vil bestå i helt at udelade værdien i beregningen af registreringsafgiften og alene at gøre denne afhængig af brændstofforbruget pr. km.

En afgiftsform, hvor registreringsafgiften er proportional med energiforbruget, svarer til den af EU arbejdsgruppen analyserede. Registreringsafgiften Reg bliver dermed

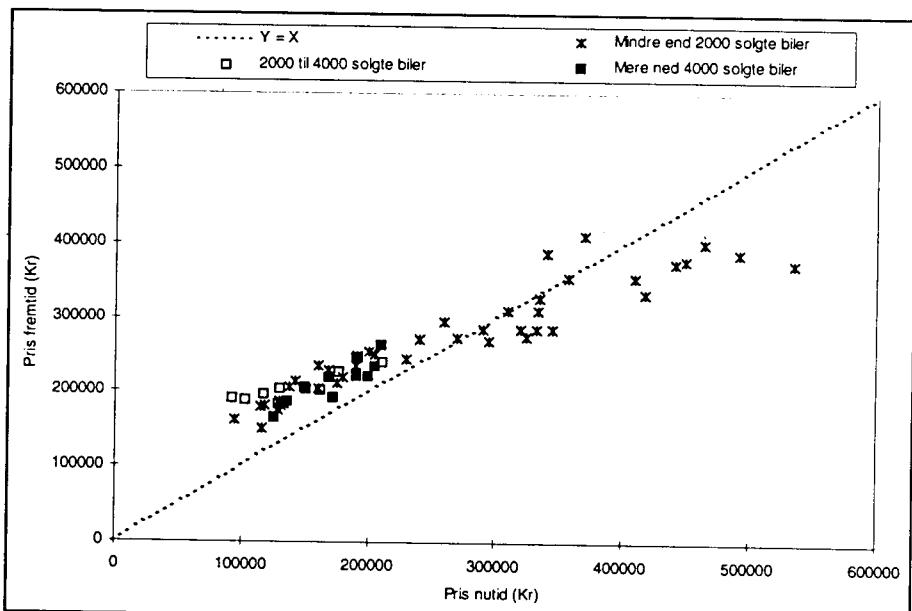
$$\text{Reg} = K \times B$$

K = Konstant
 B = Brændstofforbrug pr. 10 km

Hvis der med denne beskatningsform skal opnås en reduktion af CO₂-udslippet, vil det jf. figur 9 resultere i, at de store benzinforslægde biler bliver billigere, mens små biler bliver dyrere. CO₂-effekten skyldes således ikke forskydningen i prisen mellem bilerne indbyrdes, men at de mest solgte biler i gennemsnit bliver meget dyrere.

Selv prisomlægningen i dette scenarie vil i sig selv føre til større CO₂-udslib, fordi afgiften stiger mindre med øget brændstofforbrug pr. km, end det er tilfældet ved den progressive værdiafhængige afgift, som den nuværende registreringsafgift er.

Ved en afgiftskonstant på 200.000 vil de små biler på i dag 120-130.000 kr. stige 50-75.000 kr. CO₂-effekten vil være knap 4%, men det skyldes primært, at bilparken falder 5-8%, og de kørt kilometer falder 5-7%.

Figur 8 Gammel og ny pris for biler, hvis registreringsafgiften er proportional med brændstofforbruget. Konstanten K er sat til 200.000.

En sådan model er derfor klart urealistisk. I stedet må man benytte afgiftsmodeller, der vokser progressivt med energiforbruget pr. km.

5.4 Afgift proportional med energiforbrug i 3. potens

Det er forsøgt at opløfte brændstofforbruget i forskellige potenser, og 3. potens er valgt, fordi den giver en tilstrækkelig progression til at brændstofeffektiviteten forbedres internt i alle vægklasser. Samtidig

forøges salget af biler ikke i de letteste/billigste klasser, hvor energieffektiviteten er størst.

Registreringsafgiften R kan dermed udtrykkes som

$$R = K_p \cdot B^3 + K_n$$

B = Benzinforbruget i liter pr. 10 km

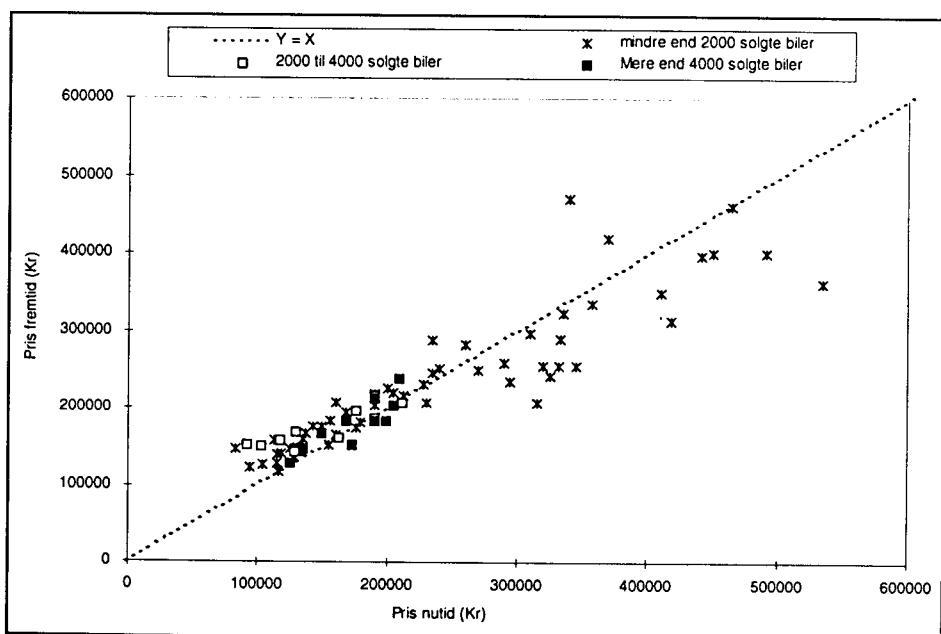
K_p = Afgiftsfaktoren på brændstofforbrug

K_n = Niveaukonstant

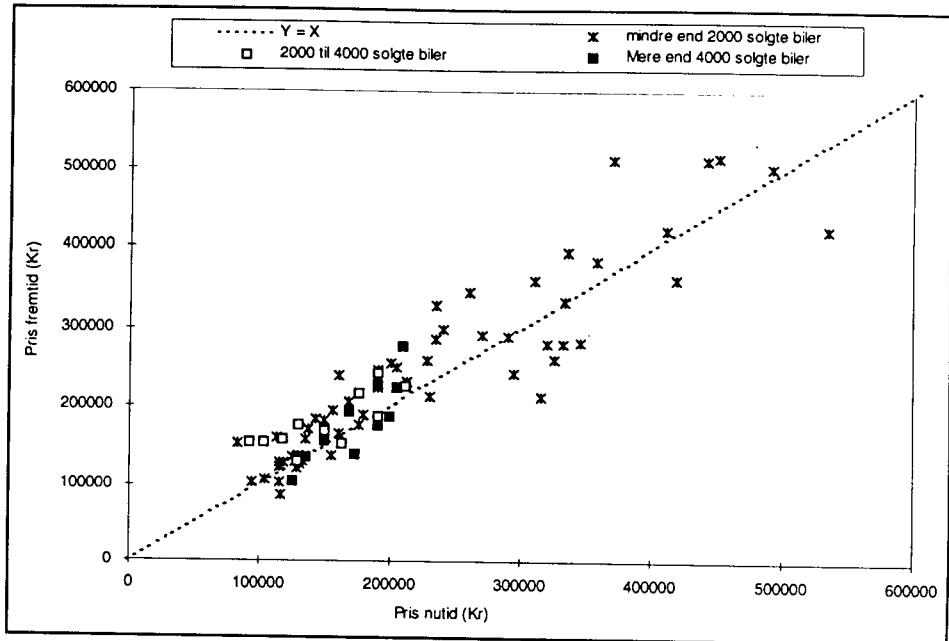
Størrelsen af de 2 konstanter er afgørende for den resulterende pris og dermed for CO₂-effekten.

Niveaukonstanten K_n rykker prisniveauet op og ned. Denne kan derfor først og fremmest benyttes til at lægge niveauet for priserne som helhed. Den kan tilpasses, så priserne som gennemsnit ikke ændres, eller den kan tilpasses så priserne på de billigste biler ikke ændres.

Afgiftsfaktoren K_p afgør hvor stor differentiering, der bliver i priserne i en brændstofbaseret afgift i forhold til den hidtidige værdibaserede afgift. Nedenfor er vist 2 eksempler på valg af K_p til henholdsvis 160.000 og 300.000. Det ses, at ved et valg på 160.000 er der en forholdsvis lille forskel på den værdibaserede pris og den brændstofbaserede pris for biler, der i dag koster under ca. 250.000 kr., hvor langt det største bilsalg ligger (figur 9). Kommer man op på en afgiftsfaktor K_p på 300.000 er der langt større forskelle i priserne før og efter (figur 10).

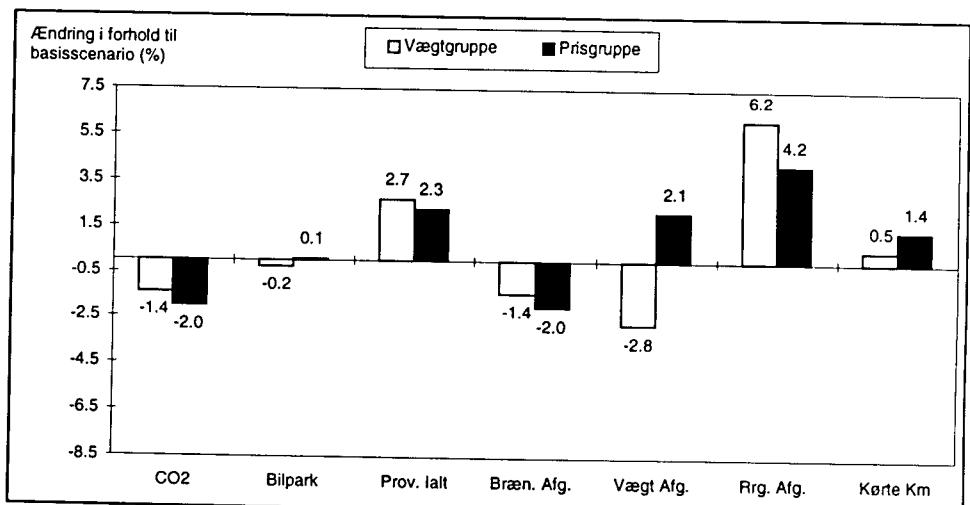

Figur 9 Gammel og ny pris for biler ved et scenarie med en afgift proportional med brændstofforbruget i tredje-potens. Afgiftsfaktor=160.000 Niveaukonstant=47.000.

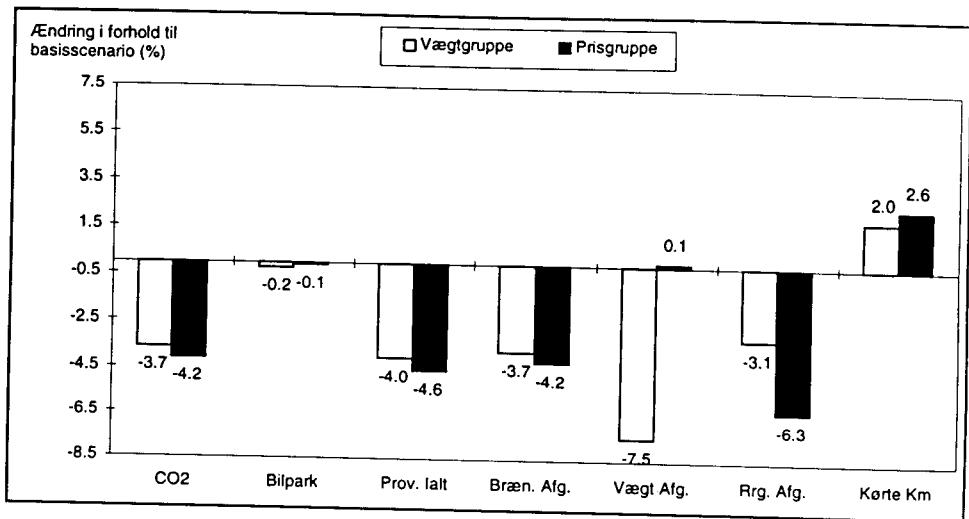

Figur 10 Gammel og ny pris for biler ved et scenarie med en afgift proportional med brændstofferbruget i 3. potens scenariet. Afgiftsfaktor=300.000 Niveaukonstant=-1.000.

En større afgiftsfaktor fører således til at effekten af brændstofferbruget slår stærkere igennem på prisen og dermed påvirker adfærdens mere. Effekten på CO₂-udslippet af afgiftsomlægningen bliver derfor klart større, når K_p er stor. Med en værdi på 160.000 falder CO₂-udslippet højst 2% (figur 11). Med en konstant på 300.000 vil faldet være omkring 4%, dvs. det dobbelte (figur 12). I begge tilfælde regnes på et scenarie, hvor bilparkens størrelse bestemmes af gennemsnitsprisen på hele bilsalget og i begge tilfælde er K_n valgt, så bilparken forbliver uændret.

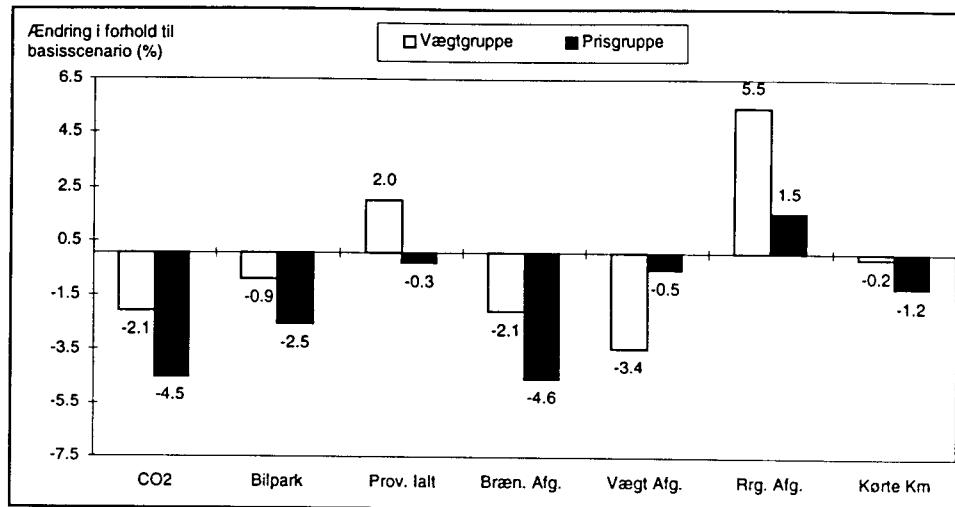
Figur 11 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofferbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=160.000 niveaukonstant=47.000.

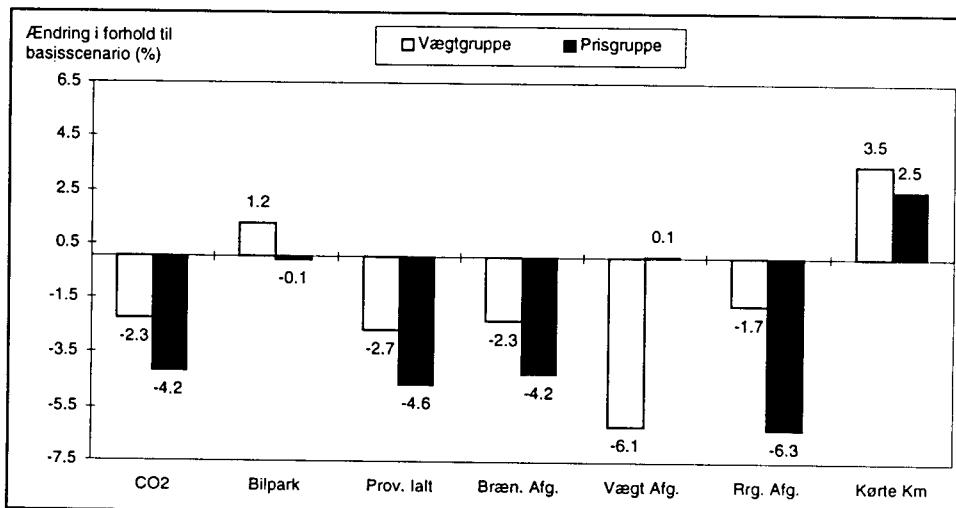
Figur 12 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofforbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=300.000 niveaukonstant=-1.000.

Den store effekt ved afgiftsfaktoren på 300.000 opstår på bekostning af provenuet til staten. Det samlede provenu vil falde ca. 4%. Provenutabet vil være jævnt fordelt over alle afgiftstyper. Vælges i stedet en lav afgiftsfaktor, vil statens provenu stige lidt, især fordi provenuet fra registreringsafgiften stiger, da der fortrinsvis vil blive købt flere biler i de højere prisklasser. I alle tilfælde stiger trafikarbejdet.

Hvis man ikke tror på, at bilparkens størrelse afhænger af prisudviklingen på bilparken som helhed, men i stedet af prisen på de billigste biler, bliver resultatet et andet. I så fald er effekten uafhængig af om man vælger den høje eller den lave afgiftsfaktor. Til gengæld er resultatet mere følsomt over for hvilken gruppering, der er den rigtige. Hvis folk primært vælger ud fra bilens vægt som udtryk for dens størrelse er faldet i CO₂-udsippet i begge tilfælde godt 2%. Vælger folk derimod efter de nuværende priser som udtryk for bilernes samlede kvalitet, kan effekten i begge tilfælde blive et fald på godt 4%. Ved den lave afgiftsfaktor på 160.000 skyldes den positive effekt imidlertid, at bilparken reduceres 1-2,5%. Med den høje afgiftsfaktor på 300.000, vil bilparken derimod forblive stort set uændret, måske med en tendens mod en vækst.

Figur 13 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofforbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=160.000 niveaukonstant=47.000. Modellen er gennemregnet under forudsætning af at bilparken følger ændringer af gennemsnitsprisen på de mindste/billigste biler.

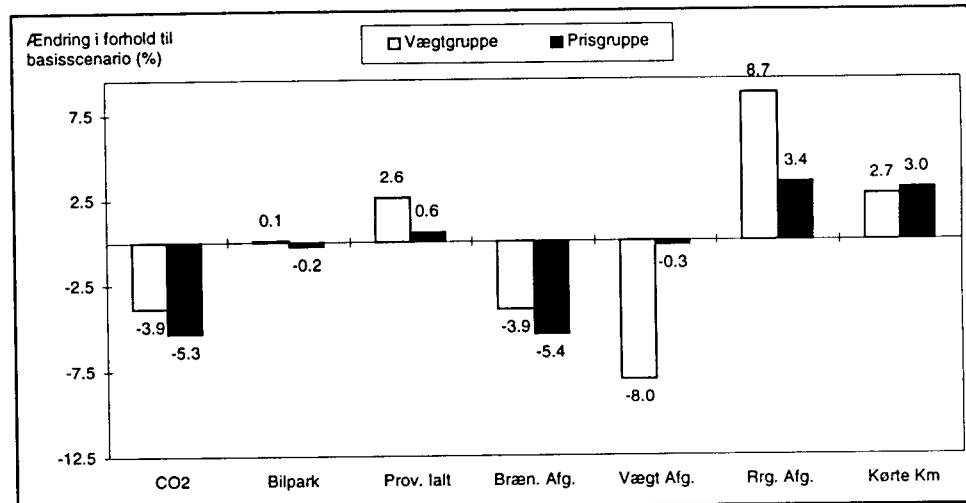
Figur 14 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofforbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=300.000 niveaukonstant=-1.000. Modellen er gennemregnet under forudsætning af at bilparken følger ændringer af gennemsnitsprisen på de mindste/billigste biler.

En omlægning af registreringsafgiften til $Reg=300.000 \cdot B^3 - 1.000$ vil således efter al sandsynlighed føre til en reduktion af CO_2 -udslippet på mindst 2% og måske snarere 4-5%. Denne reduktion vil komme uden at bilparkens størrelse ændres. Staten vil miste lidt afgiftsprovenu, og der vil blive kørt 2-4% flere kilometer.

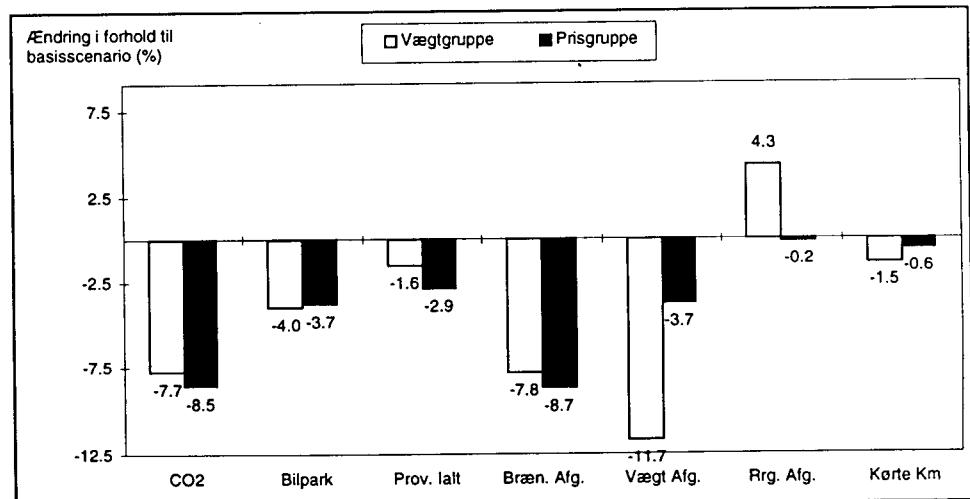
Hvis man vælger en omlægning af registreringsafgiften til $Reg=160.000 \cdot B^3 + 47.000$ vil CO_2 -reduktion næppe blive over 2%. Effekten vil i højere grad komme fordi bilparken reduceres.

Hvis man ved afgiftsfaktoren 300.000 vælger at sætte niveaukonstanten K_n op (til f.eks 13.000 i stedet for -1.000), så bilerne bliver lidt dy-

rere, vil effekten blive mere sikker med en reduktion på 4-5% i CO₂-udslippet, hvis størrelsen af bilparken følger den billigste/mindste gruppens gennemsnitspris. Hvis størrelsen af bilparken reelt bestemmes af gennemsnitsprisen på bilerne, vil effekten på CO₂-udslippet kunne blive omkring 8%. Men så vil bilparken også falde ca. 4% (jf. figur 15 og 16).

Figur 15 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofferbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=300.000 niveaukonstant=13.000 Modellen er gennemregnet under forudsætning af at bilparken følger ændringer af gennemsnitsprisen på de mindste/billigste biler.

Figur 16 Effekten af et scenarie med en afgift proportional med brændstofferbruget i 3. potens. Afgiftsfaktor=300.000 niveaukonstant=13.000 Modellen er gennemregnet under forudsætning af at bilparken følger ændringer af gennemsnitsprisen på bilparken i gennemsnit.

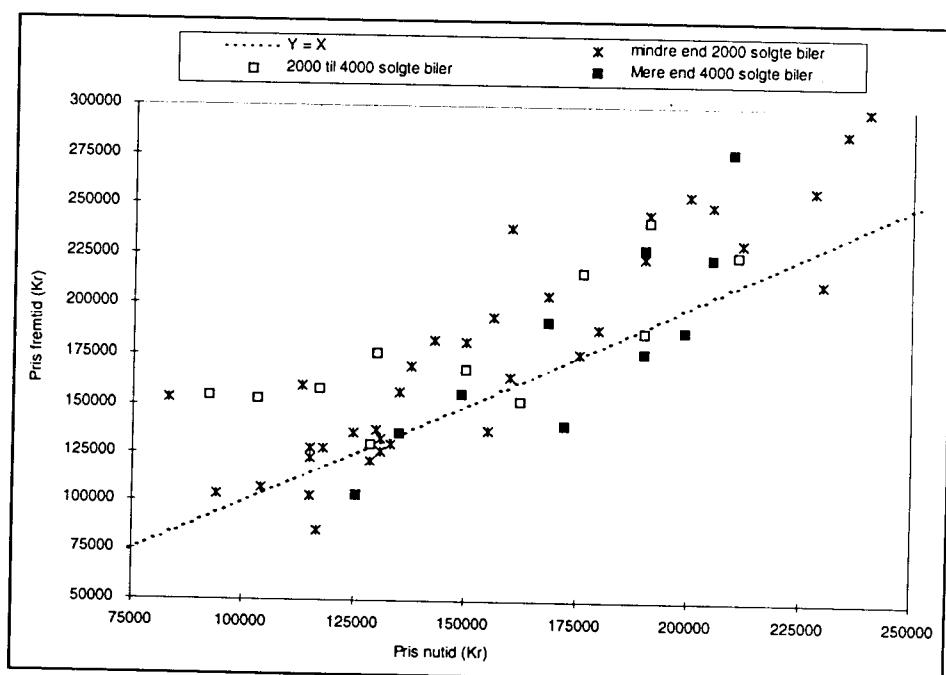
Hvis man vil have en større effekt på CO₂-udslippet, kunne man regulere på afgiftsfaktoren Det viser sig imidlertid, at hvis afgiftsfakto-

ren hæves og niveaukonstanten reduceres så bilparken fastholdes, falder effekten på CO₂-udslippet. Det skyldes, at der allerede ved en faktor på ca. 300.000 er opnået næsten fuld adfærdspråvirkning. Der er derfor ikke mulighed for med denne scenariotype at opnå større effekt.

I betragtning af, at registreringsafgiften er væsentlig større end bilens reelle værdi (udtrykt i standardprisen) kan det forekomme underlig abstrakt at indføre en ny registreringsafgift, hvis størrelse intet har med bilens værdi at gøre. Prisen kunne derfor synes at blive helt tilfældig. Hvis man imidlertid ser på sammenhængen mellem hidtidig pris og en omlagt pris efter de skitserede retningslinier er prisændringerne forbavsende små, jf. figur 9 og 10.

De største prisændringer i både op- og nedadgående retning målt i kroner optræder for biler, der koster over 250.000 kr. Selvom prisændringen i kr. er over 100.000 kr. ligger den procentvise ændring dog inden for 30%.

De største procentvise ændringer optræder for nogle enkelte af de små billige biler. Figur 17 viser priserne i dag og i et scenario med en afgiftsfaktor på 300.000 for biler, der i dag koster under 250.000 kr., hvor langt det største salg ligger.

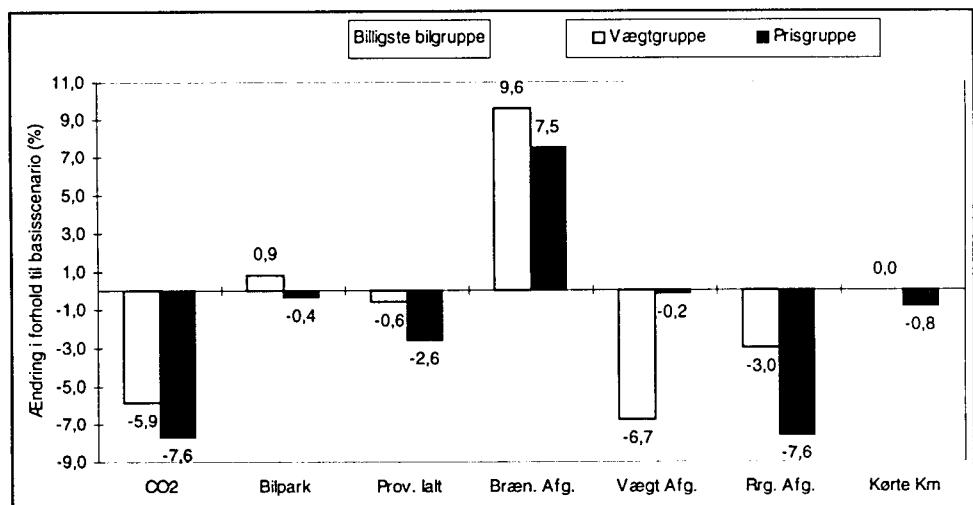
Figur 17 Prisen i dag og i et nyt scenario for biler, der i dag koster under 250.000 kr. Den punkterede linie svarer til en uændret pris. Der vises et scenario med en afgiftsfaktor på 300.000 og en niveaukonstant på -1.000.

Hvis man ser på de 21 bilmodeller, der sælges mere end 2000 af, sker de største prisændringer blandt de billigste biler. Således vil nogle meget energiforbrugende billige biler (Skoda) stige 60%. For de øvrige mærker vil prisændringen være under 30%. Nogle få energieffektive bilmærker til 120-200.000 kr. vil falde ca. 20% i pris.

En omlægning af registreringsafgiften fra en værdibaseret afgift til en afgift, der afhænger af energiforbruget pr. km i 3. potens vil således medføre et fald i CO₂-udslippet uden at der behøver at blive tale om nogle helt radikale ændringer i priserne på biler.

Sammenlignes effekten af 3. potens scenariet (afgiftsfaktor 300.000) med scenariet med registreringsafgiften proportional med både værdi og brændstofferbrug, ses det at effekten på CO₂-udslippet kan blive noget større ved 3. potens scenariet. Prisændringerne på nogle af bilerne mellem 120 og 220.000 kr. bliver væsentlig større i 3. potens scenariet, hvilket da også er årsagen til den større CO₂-effekt. Til gengæld er der ikke den systematiske skævhed i påvirkningen af priserne på de dyre biler, som er tilfældet i scenariet, der delvis følger værdien.

I de viste eksempler på scenarier er antallet af kilometer steget, fordi det er blevet billigere at køre for gennemsnitsbilisten, der har købt en mindre benzinforsbrugende bil. Denne effekt kan neutraliseres ved en øget benzinafgift på 50 øre. I et sådant scenario vil bilparken fortsat kunne holdes konstant, og statens provenutab bliver højest et par procent. CO₂-udslippet kan med denne metode reduceres 6-8% (jf. figur 18).

Figur 18 Effekten af et scenario med en afgift proportional med brændstofferbruget i 3. potens og en brændstofpris, der øges 50 øre. Afgiftsfaktor=300.000 niveaukonstant=-1.000 Modellen er gennemregnet under forudsætning af, at bilparken følger ændringen i gennemsnitsprisen på de mindste/billigste biler.

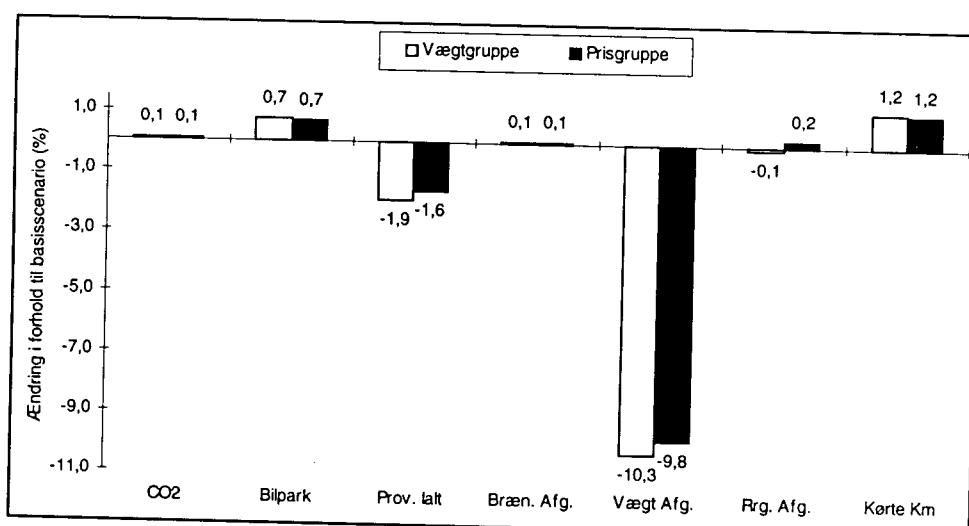
6 Scenarier for ændring af vægtafgift

Skatteministeriet har i efteråret 1996 fremsat lovforslag til omlægning af den nuværende vægtafgift til en årlig grøn ejerafgift, der afhænger af bilens energiforbrug pr. kørt km⁵. Nedenfor blyses effekten af lovforslaget.

Lovforslaget er udformet, så ejerafgiften øges med spring på 400 kr. i den årlige afgift for en forøgelse i brændstofforbruget på 0,05 liter pr. 10 km. Den grønne ejerafgift E kan udtrykkes ved

$$E = HELTAL((B+0,04)*20)*400-3600$$

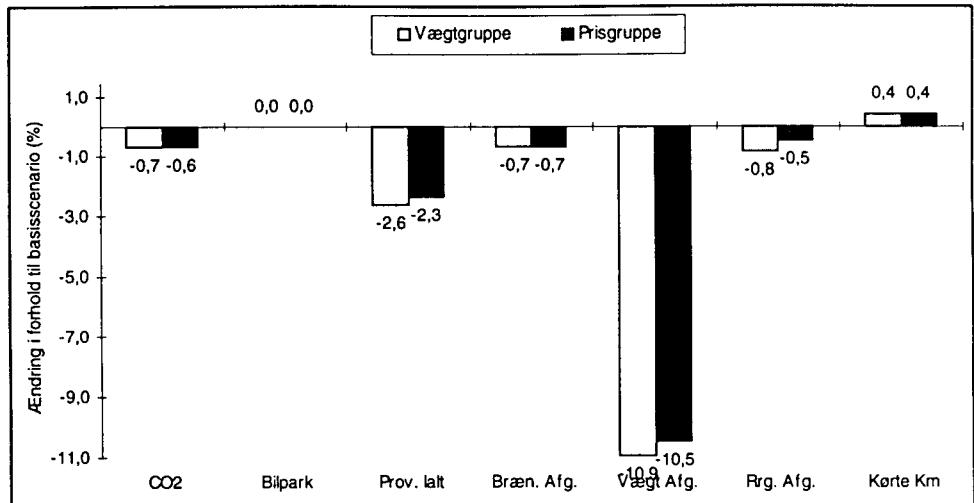
B = Brændstofforbruget målt i liter pr. 10 km

Figur 19 Effekt af lovforslag for omlægning af vægtafgift til grøn ejerafgift. Beregningen er gennemført under antagelse af, at bilparkens størrelse bestemmes af gennemsnitsprisen for hele bilparken.

Beregninger med modellen viser, at effekten vil være et uforandret eller måske endda stigende CO₂-udslip, hvis bilparkens størrelse følger prisen på den gennemsnitlige bilpark (jf. figur 19). Provenuet af den grønne ejerafgift vil falde i størrelsesorden 10% i forhold til provenuet af vægtafgiften. Det samlede afgiftsprovenu til staten vil falde 1-2%. Hvis bilparkens størrelse i stedet følger prisen på den mindste/billigste bilgruppens gennemsnitspris, vil der være et svagt fald i CO₂-udslippet, dog stadig under 1%. Den valgte omlægning af afgiften på den nye bilpark vil i bedste fald have en svag positiv miljøeffekt.

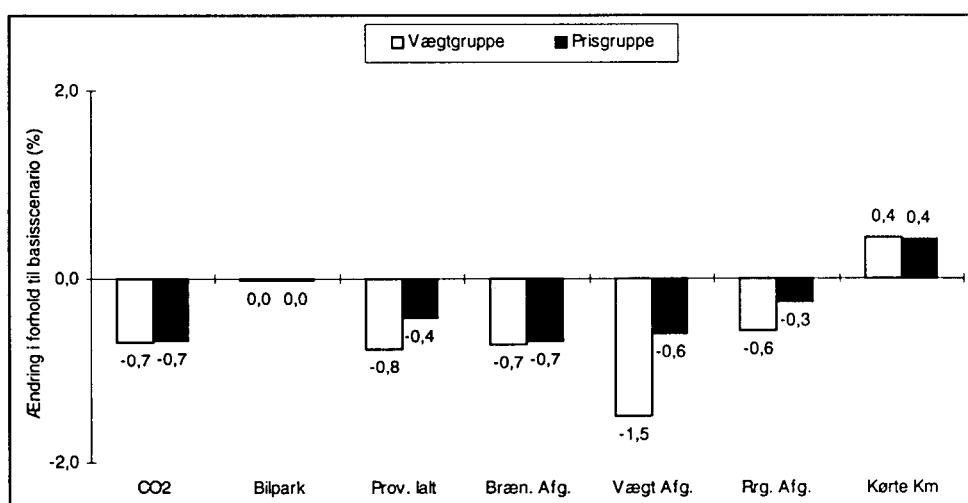
⁵ Forslag til Lov om afgifter efter brændstofforbrug for visse personbiler. Lovforslag nr. L157 1996-97- Se også L158 1996-97.

Figur 20 Effekt af lovforslag. Beregning gennemført under antagelse af, at bilparkens størrelse bestemmes af prisen på gennemsnitsprisen for mindste/billigste bilgruppe.

Den valgte skala repræsenterer en linie, hvor den højeste afgift (15.800 pr. år) er større end den i dag største vægttafgift (5.424 kr. pr. år), og den laveste (400 kr. pr. år) er mindre end den nuværende mindste (1652 pr. år). Imidlertid er der kun meget få nye biler, der har et brændstofforbrug, der fører til en afgift, der er højere end den i dag aktuelle maksimalafgift. Derimod er det ifølge vores beregninger 20 ud af 81 benzindrevne bilmærker, der vil få en lavere årlig afgift end den hidtidige vægttafgift. 7 ud af de 10 hidtil mest solgte mærker vil således få sænket den årlige afgift. Dette er årsagen til den ringe effekt og fald i provenu.

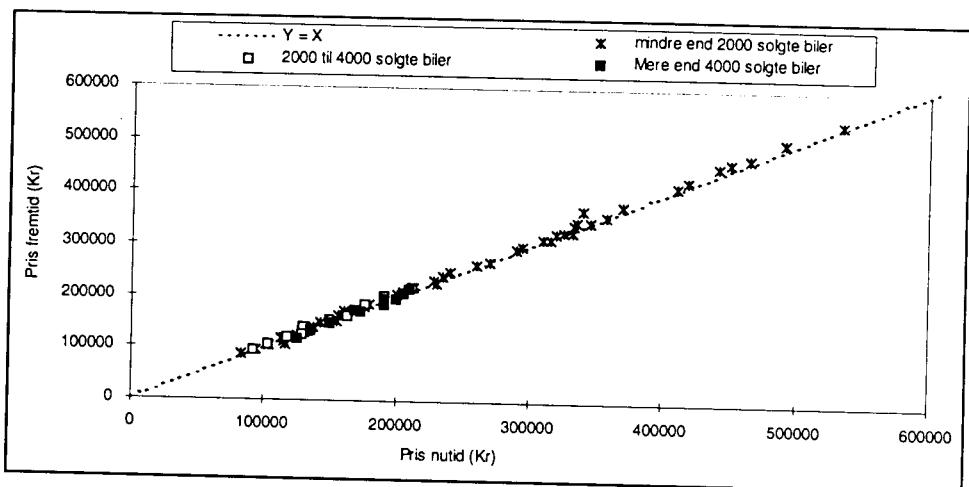
Hvis niveauet for afgiften hæves blot 250 kr. vil bilparken kunne holdes konstant, og der vil uanset beregningsmetode kunne blive en CO₂-effekt på ½-1%. Ikke meget, men dog bedre end det foreslæede. Der vil i så fald kun blive et ganske lille provenutab.

Figur 21 Effekten af en grøn ejerafgift, der er 250 kr. højere end den i lovforslaget foreslæede

At effekten af en omlægning til en grøn ejerafgift er så beskeden, kan forstås, når man ser på bilens pris (nutidsværdien med tilbagediskonteret årlig afgift) med den gamle vægtafgift sammenholdt med den grønne ejerafgift (jf. figur 22). En årlig afgiftsændring for de fleste biler på højst 300-600 kr., der over bilens levetid svarer til 2.000-5.000 kr. er meget lidt sammenholdt med en nybilpris på 100-220.000 kr. for langt flertallet af bilerne.

Hertil kommer, at det valgte scenarie er lineært, mens den nuværende vægtafgift er svagt progressiv. Det er ikke muligt med en lineær skala at opnå større effekt på CO₂-udslippet end godt ½% hvis bilparken skal fastholdes. Det er ikke afprøvet om en lettere progressiv skala vil kunne give en lidt større effekt.

Figur 22 Pris med nuværende vægtafgift og pris efter gennemførelse af en grøn ejerafgift med det fremsatte lovforslag

Lovpakken i forbindelse med omlægning af vægtafgiften til en grøn ejerafgift indeholder en række andre elementer, som scenariet ikke kan belyse effekten af.

Lovforslaget indeholder forslag om pristalsregulering af ejerafgiften samt en skærpelse heraf i takt med at bilerne bliver mere brændstoføkonome fra produktionen. Dette element i pakken er vigtigt for at fastholde omlægningens miljøeffekt fremover, så effekten ikke udhules af prisudviklingen og af en generel forventet teknologisk forbedring af bilerne.

Lovforslaget indeholder foruden omlægning af den årlige afgift på nye biler også en skalaomlægning af afgiften på eksisterende biler. Denne ændring vil føre til en lille stigning i afgiften på de mindste biler, så disse ikke vil komme under en årlig afgift på 2000 kr. Desuden vil den betyde, at de tunge biler over 2000 kg vil stige, da de uanset vægt hidtil har ligget på maksimumafgift. Denne ændring kan føre til at nogle ældre meget tunge biler skrottes før de ellers ville være blevet, fordi de bliver for dyre at holde. Det kan når det gælder tunge og dermed også stærkt brændstofforbrugende være en lille miljømæssig fordel.

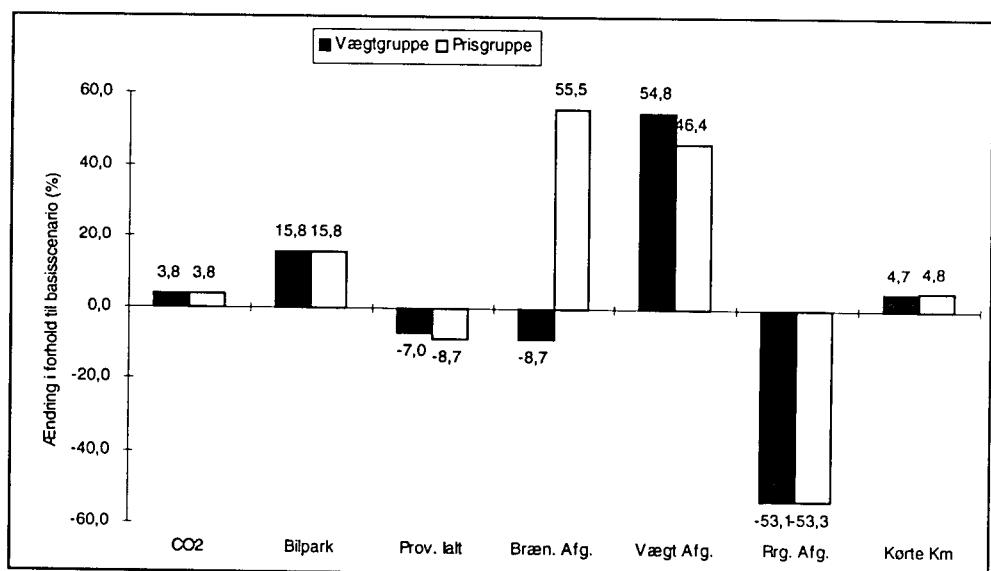
Provenuet fra pristalsreguleringen skal ifølge lovforslaget benyttes til at pristalsregulere progressionsknækket på skalaen for registreringsafgiften. Dette forslag synes fremsat for at imødekomme kritikken af, at prisudviklingen på bilernes standardpris fører til en skærpelse af progressionen i registreringsafgiften. Det burde være miljømæssigt neutralt, vi har ikke gennemregnet forslaget.

Endelig indeholder lovforslaget en omlægning af afgiftslettelser ved installering af airbags. Dette forslag har vi ikke nærmere vurderet.

7 FDM, AIS og DAF's forslag

Den udviklede model er også benyttet til at gennemregne det af FDM, Automobilimportørerne og Automobilforhandlerne i 1995 introducerede forslag. I dette forslag sænkes registreringsafgiften til 50% af den nuværende, vægtafgiften omlægges til en afgift afhængig af brændstofforbrug, brændstofprisen hæves med 1,50 kr. og visse andre fradrag fjernes.

Afgiftsomlægningen medfører ifølge vore beregninger en CO₂-forøgelse på 4%. Dette skyldes primært, at bilparken øges med knap 16%. Brændstofforbruget pr. km falder 1% som følge af omlægningen fra registreringsafgift til benzinafgift og grøn ejerafgift. Det samlede provenu falder ifølge vore beregninger 7-9%.

Figur 23 Effekten af FDM's scenarie. Beregnet under forudsætning af, at bilparkens udvikling følger gennemsnitsprisen på hele bilparken.

8 Usikkerhed på modellerne

Modellerne er som beskrevet baseret på et valg af elasticiteter. Modellerne usikkerhed bedømmes dels ved følsomhedsanalyser og dels ved sammenligning med en model udarbejdet af COWI.

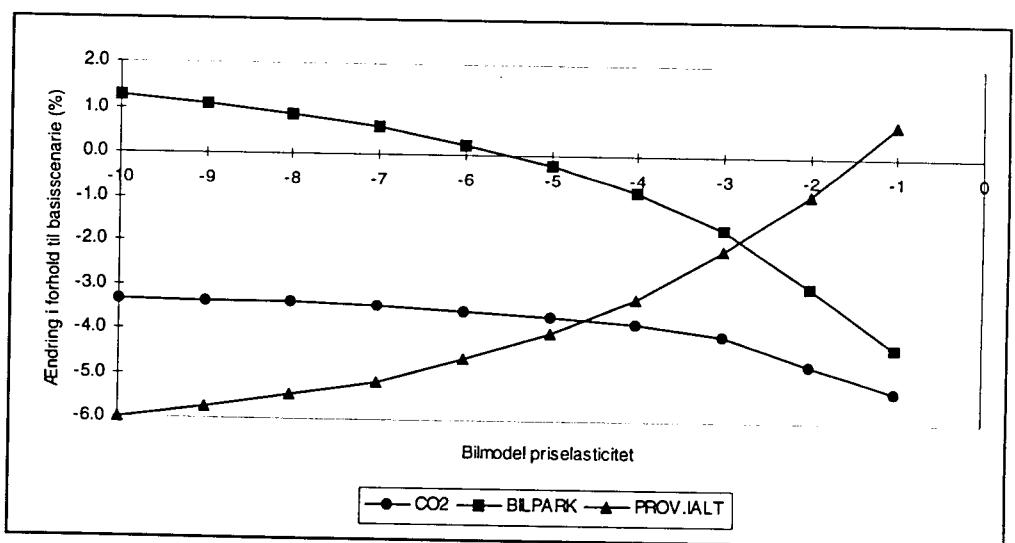
8.1 Følsomhed over for valg af elasticiteter

Som det fremgår af ovenstående effektberegninger er der i de fleste tilfælde kun en lille forskel i resultatet, om beregningerne gennemføres på vægtklasser eller prisklasser. Forskellen på de to beregninger viser, at beregningsmetoden ikke er følsom over for valg af kriterie for klasseinddeling.

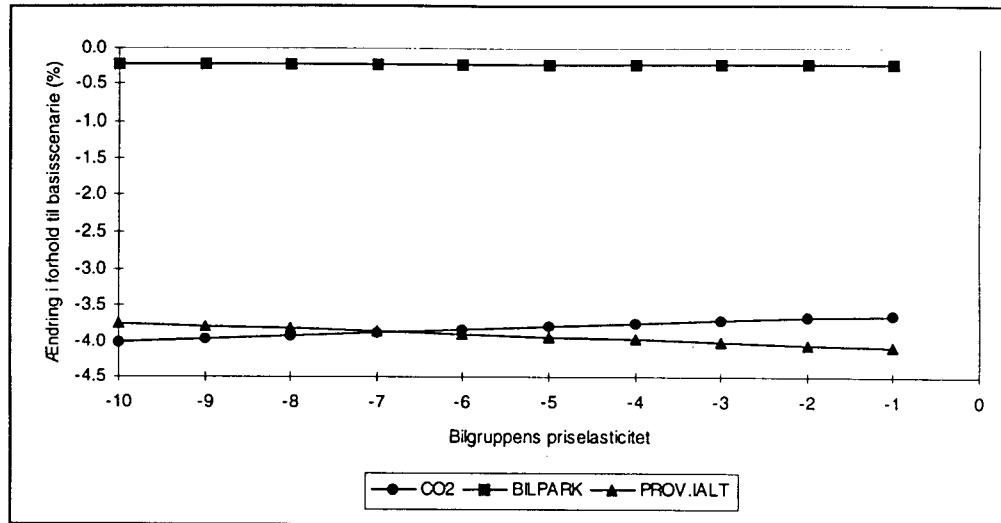
Det er også undersøgt, hvor stor følsomheden er over for det gjorte valg af elasticiteter. Det viser sig, at CO₂-effekten kun er lidt afhængig af valget af elasticiteter. Hvis gruppeelasticiteten således reduceres fra -5 til -1 vil effekten således falde 1,5%, når man regner på 3. potensscenariet med en afgiftsfaktor på 300.000. Prisgruppeelasticiteten flytter resultatet endnu mindre.

Resultatet hvad angår CO₂-effekt må derfor betragtes som rimelig sikkert. Beregningen af påvirkningen af bilparken og afgiftsprovenu er lidt mere usikker end påvirkningen af CO₂.

Derimod er modellen, som det er fremgået af eksemplerne følsom over for om det forudsættes, at bilparkudviklingen følger prisen på gennemsnitsbilparken eller på den mindste/billigste bilgruppe.

Figur 24 De centrale effektmåls afhængighed af priselasticitet for bilmodeller (3. potens scenariet - vægtinddeling med en afgiftsfaktor på 300.000 og niveaukonstant på -1.000).

Figur 25 De centrale effektmåls afhængighed af priselasticitet for bilklasser (3. potens scenariet - vægtinddeling med en afgiftsfaktor på 300.000 og niveaukonstant på -1.000).

8.2 Sammenligning med COWI's model

Men også på andre måder er modellen forenklet. COWI har til brug for - i første omgang - belysning af FDM's model udarbejdet en mere kompleks model end vores⁶.

For det første er COWI's model baseret på en prognose på bilparkens udvikling, mens vores fastholder bilparkens størrelse. COWI's model forudsætter imidlertid ikke teknologiske ændringer i energieffektiviteten eller ændringer i sammensætningen i bilparken pga. indkomstudviklingen el.lign. Det betyder, at der ikke bliver nogen afgørende forskel på de to måder at regne på, så længe man kun rapporterer *relative* ændringer i CO₂-udslippet i forhold til basisåret. For COWI er basisåret prognoseåret, når bilparken er udskiftet, mens vores basisår i princippet svarer til 1994, men med udskiftet bilpark.

For det andet beregner COWI priserne mere kompliceret end vi gør. Ved beregningen af bilens fremdiskonterede pris tages således bl.a. hensyn til afskrivning på bilen og den forventede brugtvognspris.

For det tredje regner COWI med nogle lidt mere komplekse sammenhænge mellem priser og adfærdsændringer. Der indgår således flere elasticiteter end i vores model. Elasticiteterne hentes fra litteraturen, og er ikke helt svarende til vores.

Endelig som det fjerde har COWI et adfærdsberegningsmodul, der bestemmer forskydningen i og mellem bilgrupperne. Modulen betegnes CCM. Det betyder at elasticiteterne er bestemt ved en estimering af et europæisk tværsnit. COWI angiver den samlede effekt af dette modul til at svare til en elasticitet på -0,5. Da det ikke er nærmere dokumenteret, er forskellen til vores model vanskelig at gennem-

⁶ COWI: Analyse af "Bilafgifter 2005". Notat 95-4, Transportrådet, november 1995.

skue. Det tyder dog på, at vi i vores model overvurderer forskydningserne mellem bilmodellerne, når priserne ændres.

For at vurdere betydningen af forskellen mellem vores og COWI's modeller har vi bedt COWI om at gennemregne en 3. potens registreringsafgift med deres model. Der benyttes følgende konstanter

$$K_p=333.500 \text{ og } K_n=0$$

Forskellen mellem vores og COWI's model fremgår af nedenstående tabel. Ingen ser vi, at CO₂-effekten ikke er væsentlig forskellig i de to modeller. Derimod er der betydelig forskel i de øvrige effekter. COWI forudsætter således et større fald i bilparken og derfor en reduktion i de kørt kilometer. De forventer omvendt en betydelig stigning i registreringsafgiften og en lille stigning i det samlede provenu. Og det til trods for faldet i bilparken. CO₂-effekten skyldes således i vores beregninger primært en ændring i bilparkens sammensætning, mens den ved COWI's beregning snarere skyldes et fald i bilparken, som må antages at skyldes en generel stigning i bilernes pris.

Tabel 1 Forventede effekter ved anvendelse af COWI's og DMU's model. I begge tilfælde regnes på et scenarie med brændstofferbruget i 3. potens, en afgiftsfaktor på 333.500 og en niveaukonstant på 0. Bilparken forudsættes at følge bilparkens gennemsnitspris

	COWI	DMU	
	Vægt	Pris	
CO ₂	-7,5%	-7,5	-8,1
Bilpark	-8,7%	-3,4	-3,2
Registreringsafgift	18,1%	0,5	-3,3
Samlet provenu	2,2%	-3,6	-4,6
Kørte kilometer	-4,6%	-0,7	0,0

Vi har også sammenlignet vores resultater for FDM's afgiftsmodel og finder ligeledes her kun mindre forskelle, især i CO₂-udslippet

I forbindelse med analyserne af Skatteministeriets beregninger på grønne ejerafgifter, gennemregnede både COWI og DMU nogle afgiftsomlægninger. I denne forbindelse blev vi imidlertid opmærksomme på, at der var flere forskelle mellem modellerne end ovenstående 4 punkter.

COWI's model er således beregnet på kun 25 bilmodeller, mens vores er baseret på 91. 10 af disse falder i vores model væk, fordi vi ikke regner direkte på dieselmotorerne (de tilføjes blot til sidst i det samlede resultat, fordi der sælges så få). Vi grupperer vores biler i 8 størrelsesgrupper efter en grov parameter. COWI har færre størrelsesgrupper, men lader også andre forhold end størrelse bestemme en gruppering. Den mere komplekse gruppering skulle give COWI's model en bedre kvalitet.

De færre biler i bestemmelsen og opskrivningen trækker imidlertid i den modsatte retning. 86% af bilerne i COWI's model dækker således

kun 3 vægtklasser, heraf dækker kun 2 klasser 73%. I DMU's gruppering skal der 5 vægtklasser til for at dække 89% af bilparken og 3 klasser til at dække 74%. Den gennemsnitlige vægt ligger væsentlig lavere hos COWI end os DMU. Dette hænger antagelig sammen med at COWI's bilpark repræsenterer en nybilpark fra 1990/91, mens DMU's repræsenterer 1994. I denne periode er bilerne blevet klart større, en tendens der fortsætter også i 1995.

Yderligere er benzinforsbruget skævt fordelt inden for klasserne i forhold til DMU's data. I den lille vægtklasse 701-800 kg er benzinforsbruget pr. km væsentlig lavere end DMU's. I klasserne 901-1000 kg og 1001-1100 kg, der er de største klasser, er benzinforsbruget større end DMU's. Dette gælder også den noget mindre klasse 1101-1200 kg. I alt er der således tale om en polarisering af benzinforsbruget pr. km mellem vægtklasserne i COWI's model. I gennemsnit ligger benzinforsbruget noget over DMU's, hvilket er modsat af fordelingen af vægtene.

Som udgangspunkt er det klart, at COWI's model er bedre end DMU's, fordi den er grundigere og mere detaljeret i sine forudsætninger. CCM-modulet er antagelig også bedre end DMU's gruppering og tilfældigt valgte elasticiteter.

Fordelen ved den meget omhyggelige og detaljerede model, COWI har udviklet, skæmmes imidlertid af for stor grovhed i datagrundlaget. Opskrivningen til bilparkens sammensætning og provenu bliver dermed problematisk. Man kan således ikke entydigt sige, at COWI's model er bedre end DMU's. Resultaterne er derfor heller ikke givet mere korrekte end DMU's. Eksempelvis kan det formodes, at årsagen til det større fald i bilparken, der er resultatet af brugen af COWI's model på vores 3. potens scenarie, antagelig skyldes de højere energiforbrugstal, der betyder, at priserne bliver for høje for bilparken.

9 Øvrige virkninger af afgiftsomlægning

En registreringsafgift, der følger brændstofforbruget vil være enklere at administrere end den nuværende værdibaserede afgift, fordi afgiften fastlægges en gang for alle ved typegodkendelsen.

Den nuværende afgift er inflationssikret, fordi den følger værdien af bilerne. Dette kræver særlig lovgivning herom hvis det samme skal gælde en brændstofforbrugsafhængig afgift. Til gengæld er der ikke mulighed for at handle med registreringsafgiftens størrelse, som det tilsyneladende er almindeligt i dag - ifølge TV.

Ved en afgift baseret på brændstofforbrug er det nødvendigt at være opmærksom på, at den teknologiske udvikling vil føre til flere biler med lavere brændstofforbrug. Effekten af det økonomiske virkemidler vil udhules efterhånden som flere og flere biler gennem den teknologiske udvikling får et lavere brændstofforbrug pr. km og det derfor bliver lettere og lettere at finde en passende bil. Effekten vil derfor ikke være en sum af afgiftseffekten og den teknologiske effekt. Ligeledes vil provenuet af afgiften falde efterhånden som det bliver lettere at vælge biler med lavere brændstofforbrug.

Hvis der fortsat skal være et incitament til at vælge de mest brændstofeffektive biler på markedet, så man følger med på forkant af den teknologiske udvikling, er det nødvendigt løbende at skærpe beskatningen. Arbejdsgruppen under EU, der behandlede differentierede afgifter, foreslog også en sådan årlig skærpelse af afgiften. Skærpelsen skal være på ca. 2% til at sikre inflationen plus 2% til at dække den teknologiske udvikling.

I alle ovenstående beregninger er regnet på benzinbiler. 2% af bilparken udgøres i dag af dieselmotorer. Da dieselmotorer har et lavere energiforbrug end tilsvarende benzinbiler, vil en ren brændstof- eller CO₂-afhængig afgift føre til at dieselmotorer falder relativt i pris og dermed fremme salget af disse. En sådan udvikling er uheldig, da dieselmotorer har et større udslip af partikler og visse kulbrinter (bl.a. PAH'er), der anses for at være kræftfremkaldende. Afgiftssystemet må derfor indrettes, så dieselmotorer får en højere afgift end benzinbiler med samme energiforbrug.

Det aktuelle lovforslag til omlægning af de årlige afgifter tager højde både for dieselmotorernes større energieffektivitet og for en skærpelse af afgiftsskalaen.

Endelig skal det bemærkes, at der er beregnet på svenske normaltal for bilers brændstofforbrug. Disse anses for de bedste udtryk, vi havde for bilers brændstofforbrug, da modellen blev udviklet. Fra begyndelsen af 1997 er der kommet officielle tal for CO₂-udslip beregnet for alle biler ved typegodkendelsen. Herved er det muligt at opdatere modellen.

BILAG I Datagrundlag og -beskrivelse

Udvælgelsen af bilmodeller er foretaget på baggrund af Danmarks politikredsens indberetninger af indregistrerede biler i Danmark i 1994. Disse tal vedrører i alt 139.458 biler, som er registreret og fordelt på mærke, model og variant af Danmarks Statistik. I enkelte tilfælde er den indregistrerede bils typebetegnelse ikke fyldestgørende rapporteret fra politikredsene, men dette vedrører så få biler (under 1 promille af det samlede antal), at det næppe kan betegnes som et problem for troværdigheden af data.

Ved opbygning af modellen er der udvalgt 91 bilmodeller, som repræsenterer 137.873 ud af det samlede antal indregistreringer. Disse bilmodeller er udvalgt efter følgende kriterier:

1. Antallet af indregistreringer skal være af en vis størrelse. Som hovedregel er bilmodeller med antal indregistreringer under 100 valgt fra.
2. For hver medtaget bilmodel er der udvalgt den mest indregistrerede variant. "Opel Corsa 1,4i NZ Swing" repræsenterer således med antallet 4003 alle indregistrede varianter af Opel Corsa, selvom der kun blev indregistreret 2699 af denne variant i 1994. Det er typisk for de udvalgte bilmodeller, at den mest solgte variant repræsenterer over halvdelen af salget inden for modellen.

Blandt de udvalgte bilmodeller er de 81 benzindrevne, mens 10 er dieselbiler. Antalsmæssigt udgjorde benzinbilerne 98% af de indregistrerede biler i 1994.

Bilernes vægt

Bilernes vægt er det i modellen valgt at definere som bilernes egenvægt. Data for egenvægten er indhentet fra Dansk Automobilforhandler Forenings publikation om orienterende salgspriser for biler, Brugtbilskatalog nr. 142 pr. 15. april 1995.

Bilernes priser

Bilernes priser er ligeledes skaffet fra denne publikation, og i hovedtræk indgår den orienterende salgspris pr. 15. april 1995 i modellen. Enkelte bilmodeller, som er solgt i 1994, er udgået i 1995, og for disse biler er det valgt at anvende den vejledende brugtvognspris for en bil af årgang 1994 plus et individuelt tillæg for afskrivning og forældelse.

Registreringsafgiften

Registreringsafgiften for bilerne er opgjort af Told- og Skattestyrelsen, der har været behjælpelig med at fremskaffe de såkaldte standardpriser. Disse priser er det grundlag hvorpå registreringsafgiften beregnes.

Brændstofprisen

Brændstofprisen er valgt som den var i april 1995 med en benzinafgift på 2,95 kr. Siden er benzinafgiften sat op.

Benzinforbrug og dieselforbrug

Benzinforbrug og dieselforbrug per kørt km. for de enkelte bilmodeller er fundet i Den Svenske Bilprøvnings årspublikation⁷. Der er såle-

⁷ "Bränsle förbrukning - Miljöklass. Personbilar 1995", Konsumentverket, Sverige.

des i hovedsagen anvendt svenske normer for brændstofforbrug, og disse normer divergerer til en vis grad fra ECE-normerne. Det har for enkelte bilers vedkommende ikke været muligt at finde en svensk modelbetegnelse, som modsvarer bilens danske handelsnavn. I disse tilfælde er der anvendt korrigerede ECE-normer for brændstofforbrug stillet til rådighed fra Skatteministeriet.

Årskørsel i km

Årskørsel i km for personbiler er offentliggjort i Danmarks Statistikks serie om Samfærdsel og Turisme, og de aktuelle tal er fra 1994, hæfte 25:

Benzinbiler:	15.700 km/år
Dieselbiler:	27.400 km/år

Bilparkens størrelse

Bilparkens størrelse er justeret, så årskørslen stemmer med det samlede trafikarbejde i 1994⁸, når det forudsættes at den gennemsnitlige bils levetid er 13 år.

CO₂-beregninger

På baggrund af bilparkens størrelse og dens årskørsel per bil er der udregnet et samlet brændstofforbrug for personbiler opdelt på benzin og diesel. Dette årlige brændstofforbrug er herefter omregnet til ændring i samlet CO₂-emission, idet der er regnet med, at 1 liter forbrændt benzin resulterer i udslip af 2,3 kg CO₂. Tilsvarende emitteres 2,7 kg CO₂ ved forbrænding af 1 liter diesel.

⁸ Danmarks Statistik, "Transportstatistik 1994". Danmarks Statistik.

BILAG II Brugervejledning til model

Denne model er lavet som et tredimensionalt regneark i Microsoft Excel. Modellen forudsætter et vist kendskab til Excel, men en del arbejdsprocedurer forklares i denne vejledning.

Grundmodellen består af nogle arbejdsark: *Resultat*, *Opsamling*, og *Basis_sce*, samt de enkelte scenarier. Desuden består modellen af 2 programark; *Modul1* og *Dialogboks*. Brugeren har dog kun behov for at gå ind i *Resultatarket* samt i de *scenarier*, der ønskes at arbejde med.

Modellen er opbygget på den måde, at brugeren i et scenarieark indskriver det præcise scenarie, der ønskes beregnet på. EXCEL henter så værdierne fra scenariearket og de tilsvarende værdier fra basisscenariet over i Opsamlingsarket, hvor der beregnes nogle afledte værdier. Endelig trækker EXCEL resultatværdier ud i Resultatarket.

Modellen findes i tre varianter:

- *3. potens*, hvor scenarierne bl.a. er varianter af forskellige registreringsafgifter.
- *Opsaml*, hvor der findes en række forskellige typer scenarier.
- *V-afgift*, hvor alle scenarierne er varianter af forskellige vægtafgifter.

Brugeren kan enten ændre i et eksisterende scenarie i en af scenariearkene eller lave et helt nyt scenarie i et nydannet scenarieark.

Beskrivelse af arbejdsark

Resultatarket

Resultatarket (se bilag I og II) er det ark, hvor de endelige resultater afbildes i. Arket henter relevante værdier fra Opsamlingsarket og regner videre på disse. Resultaterne viser ændringerne af scenarierne som procentvis ændring i forhold til basisscenariet. Der vises værdier for CO₂, bilparkens størrelse, det samlede afgiftsprovenu, brændstofafgiften, vægtafgift, registreringsafgift og kørt kilometer. Resultaterne vises vha. en linie i en tabel og et søjlediagram.

Resultatarket er opbygget på følgende måde: I den øvre del af arket findes de grundlæggende parametre, der bruges i modellen. Elasticiteterne her er styrende værdier for scenarierne. De styrende værdier for elasticiteterne ændres således i resultatarket og får virkning inde i det enkelte scenarie. Man ændrer således elasticiteterne i resultatarket og kan lidt efter se beregningens resultat længere nede på siden. Benzin- og dieselaftagten, realrenten mm. er ligeledes styret fra resultatarket.

Under parametrene findes resultaterne fra de enkelte scenarier i form af en tabel med en linie for hvert scenarie. I resultattabellen kan stå specifikke oplysninger om de enkelte scenarier, fx. forskellige gældende parametre, mm. Til højre for tabellen findes to søjlediagram-

mer til grafisk illustration af resultaterne fra 2 udvalgte scenarier. Man vælger hvilke 2 scenarier, der skal vises figurer for, og resultaterne kan dermed sammenlignes grafisk. I V-afgift modellen findes ikke disse figurer. I stedet findes et helt figurark, hvor resultatet af alle scenarier er vist.

Basis_sce

Basis_sce (se bilag IV) er det grundscenario, som alle andre scenarier holdes op mod. Dette scenario er samtidig grundmodellen med udgangsværdier for scenarierne. Den overordnede måde et scenario er opbygget på, er som følgende: I scenariet er listet de 81 mest solgte biltyper i 1994. De er grupperet i otte undergrupper. Først gruppieres de efter stigende vægt og nedenunder efter stigende pris. Kolonne C-E indeholder værdier for benzinforbrug, egenvægt og effekt. Disse kolonner er grunddata for de øvrige scenarier. De resterende kolonner er beregninger af forskellige afgifter og priser.

Scenarioarket

Scenarioarkene (se bilag V, VI og VII, hvor der er vist et eksempel på et scenario) er opbygget som følgende: Øverst i arket (de første 10 rækker) findes de styrende parameter for det enkelte scenario. Her ændres værdier som elasticiteter, individuelle afgifter og potensen. Nedenunder følger de 81 bilmodeller først grupperet i 8 grupper efter vægt og dernæst i 8 grupper efter pris. Efter hver gruppe findes en linie med gennemsnittet for gruppen, og efter alle 8 findes et gennemsnit for hele bilparken. De 8 grupper indeholder kun benzinbiler. Efter grupperingerne tilføjes derfor dieselmotorerne som en 9. gruppe inden der beregnes gennemsnit for hele bilparken.

Kolonne A-E indeholder grunddata, som er hentet fra *Basis_sce*. De resterende kolonner indeholder beregnede værdier af afgifter og priser, alt afhængig af inputparametrene. Der er øverst i disse kolonner (række 21) en formel der skal ændres, når et nyt scenario oprettes. Det er disse formler, der sammen med værdierne øverst i regnearket styrer scenariets opbygning og resultater.

Ude til højre i scenariet findes data til to grafer samt disse figurer. Figurerne og dataene hertil opdateres automatisk i et nyt scenario. Graferne viser 1) den fremtidige pris som funktion af den nutidige pris, og 2) den nutidige og den fremtidige pris som funktion af benzinforbruget.

Opsamlingsarket

Opsamlingsarket (se bilag III) består af oplysninger, som er hentet fra de enkelte scenarier. Dette ark har brugeren ikke behov for at gå ind i, da dette opdateres automatisk. Arket indeholder et sæt oplysninger om hver af parametrene nævnt i *Resultatarket* (CO₂, bilpark, etc.) For hver parameter findes 2x(8 + 2 linier), nemlig en for gennemsnittet for hver gruppe og til sidst tilføjet dieselmotorerne og gennemsnittet for alle biler. Kolonne C viser oplysninger fra basisscenariet. Derefter følger en kolonne for hvert scenario. I kolonnen vises differencen mellem værdien af parameteren fra det enkelte scenario og den tilsvarende værdi fra basisscenariet.

Programark og dannelses af nyt scenarie

Modul1 og Dialogboks

Modul1 og Dialogboks er programark til makroen, som denne bruger under kørslen. Disse ark skal kun berøres, hvis makroen ønskes ændret. *Modul1* består af selve programmet til kørsel af makroen, og *Dialogboks* arket indeholder en skabelon til den tredje inputboks, som benyttes af makroen. (De to yderligere inputbokse er standard inputbokse, der anvendes af makroen, og behøver således ingen skabelon.)

Makroen virker som følgende: Brugeren danner et nyt scenarie ved at kopiere et eksisterende scenarie ind i et nyt ark og omdøbe det på fanen forneden. I det nye scenarie rettes parametre, og der laves en ny formel øverst i en kolonne, hvis dette ønskes. Makroen anvendes til først at få denne nye formel registreret i hele kolonnen i scenariet. Dernæst opretter den en ny kolonne i opsamlingsarket og en ny linie i resultatarket, og den sørger for at disse nye felter refererer til det nyoprettede scenarieark. Senere kan man altså godt ændre i scenariet uden at køre makroen igennem. Ændrede værdier føres automatisk rundt mellem arkene. Dog skal en mindre makro anvendes, hvis en formel ændres og værdien skal føres ned igennem scenariearkets 2 x 81 linier. Brugen af makroerne er nærmere beskrevet under "Brug af model", *Kørsel af makro*.

Brug af model

Et nyt modelark oprettes

Et nyt modelark dannes ud fra et eksisterende modelark ved at kopiere et eksisterende ark, navngive det nye ark og indføre de nye ønskede formler i de rette kolonner.

Aktiver det modelark der ønskes kopieret, og gå ind i *Rediger, Flyt eller Kopier ark*, og kryds af i *Opret en kopi, OK*. Det nyoprettede modelark navngives ved at dobbeltklikke på det nye arks fane og indtaste det nye arknavn (uden mellemrum). Øverst i arket findes de styrende parameter for det enkelte scenario, og her kan f.eks. afgiftskonstanter, potensen og elasticiteter ændres.

Den ønskede beregningsligning af scenariet indtastes i det øverste felt (linie 21) i den relevante kolonne, og makroen "Makro1" køres (se beskrivelse under *Kørsel af makro*). VIGTIGT! Hvis der skal ændres i flere af beregningsligningerne, indtastes den første beregningsligning, og makroen "Ligning" køres, derefter indtastes den anden beregningsligning og makroen "Ligning" køres osv. Først efter den sidste ændring af beregningsligningerne, køres makroen "Makro1".

Kørsel af makro for at gennemføre udregningerne samt at overføre resultaterne til Resultat og Opsamlingsarkene.

Til modellen findes to makroer, "Ligning" og "Makro1". "Ligning" tager en nyindtastet ligning, og kopierer den ned gennem kolonnen, således at nye værdier automatisk udregnes. "Makro1" tager på samme måde en nyindtastet ligning, og kopierer den ned gennem kolonnen, men denne makro overfører også data til *Opsamlings-* og *Resultatarket* og danner dermed et nyt scenarie.

Kørsel af en makro.

Stå i det felt, hvori den nye ligning er indtastet (linie 21), gå ind i Funktioner, Makro, og tryk på "Makro1" (eller "Ligning", hvis det er i tilfældet, hvor flere beregningsligninger ændres), tryk Afspil. Nu kører makroen.

"Makro1" virker som følgende: Når "Makro1" kører, kopieres den nyindtastede formel ned gennem hele kolonnen. Makroen går derefter til *Opsamlingsarket*, hvor der indsættes en ny kolonne efter de eksisterende kolonner. Kolonne D, der består af differensen mellem 3. potens(1) scenariet og basisscenariet, kopieres nu ind i den nye kolonne. En inputboks kommer herefter frem på skærmen, og heri skal indtastes det nye scenarionavn. Derved erstattes 3. potens(1) scenariet med det nye scenario, således at den nyindsatte kolonne nu indeholder differencen mellem det nye scenario og basisscenariet. (Vær opmærksom på bogstavet af den nye kolonne, idet dette skal indtastes i den næste inputboks!) Herefter går makroen til *Resultat* arket, hvor der nederst i resultattabellen indsættes en ny række. De nye resultater indføres på tilsvarende måde som ved *Opsamlingsarket*. Række 44 kopieres ind i den nyindsatte række. En inputboks kommer frem på skærmen, og heri indtastes bogstavet af den nye kolonne fra *Opsamlings* arket. Derved erstattes bogstavet D, fra kolonne D i *Opsamlingsarket*, med bogstavet for den nyindsatte kolonne i samme ark, og den nyindsatte række indeholder således resultaterne for det nye scenario.

Hvis du har glemt bogstavet for den nyindsatte kolonne, kan der i inputboksen skrives et andet bogstav (f.eks. E), og når makroen så er færdig kørt, kan dette rettes. Dette gøres ved at gå tilbage til *Opsamlingsarket*, og registrere bogstavet for den sidst indsatte kolonne (se evt. om ligningerne i kolonnen indeholder det rigtige scenario navn). I *Resultat* arket aktiveres den nederste nyindsatte række, og det indtastede bogstav (f.eks. E) erstattes med bogstavet fra den registrerede kolonne ved hjælp af søg og erstat funktionen (se evt. under nedenstående punkt 3).

Som det sidste punkt i "Makro1" kommer der en inputboks frem på skærmen. Heri kan der indtastes oplysninger om det enkelte scenario så som scenario navnet, individuelle parametre, mm. Disse oplysninger indføres i resultattabellen.

Ændring af ligning

Hvis formlen for en afgift senere ønskes ændret gøres dette ved at skrive den nye formel i række 21. Herefter går ind i *Funktioner, Makro* og vælg "Ligning". Tryk på "Afspil".

Ændring af de 2 grafer i Resultatarket.

Resultatarket indeholder to figurer, så den grafiske fremstilling af resultaterne af 2 scenerier kan sammenlignes.

Opdatering af søjlediagrammerne.

Dataene ved siden af figuren blokkes, og det linie nr. de eksisterende data henviser til, erstattes med den nye linies nr. Gå ind i *Rediger*, og *Erstat*, under *Søg efter* skrives det linie nr. de eksisterende data refererede til, og under *Erstat med* skrives de nye datas linie nr., og der trykkes *Erstat Alle*. Det samme gøres for den anden figur om ønsket.

Specielt for specielt om 3. potens filen.

Det er specielt muligt i 3. potens modellen at lave 2 sæt scenerier for hvert hoved scenario. Det første scenario kan vise en beregning, hvor

ændringen i bilparken beregnes ud fra prisændringen på hele bilparken som gennemsnit, mens den anden kan vise ændringen i bilparken, hvis det antages, at denne kun påvirkes af prisændringen på de letteste/billigste biler i gennemsnit.

Hvis beregningerne af det enkelte scenario skal tages i forhold til hele bilpakken indtastes i felt C7 i scenariet en værdi (f.eks. -0,65) og i felt C10 i scenariet værdien 0. Ønskes beregningerne af scenariet derimod taget i forhold til den billigste bilgruppe, indtastes i felt C7 i scenariet værdien 0 og i felt C10 i scenariet en værdi (f.eks. -2).

De 2 figurer kan så vise de 2 scenarier inden for hovedscenariet.

Specielt for opsamlings og V-afgift filen.

I disse filer er der ingen figurer i de enkelte scenarier, de er samlet i arbejdsarket Figurer. For at ændre dataserien for figurerne i dette ark blokkes dataene (ved siden af figuren), og det arknavn de eksisterende data henviser til, erstattes med det nye arknavn, de aktuelle data henviser til. Gå ind i Rediger, tryk Erstat, og under Søg efter skrives det arknavn, de eksisterende data referer til, og under Erstat med skrives det arknavn de nye data henviser til, tryk Erstat Alle.

Figurer

Figurændring

Figurernes layout kan ændres og figurerne kan overføres til Word. Dobbelttryk på den aktuelle figur for at aktivere denne.

Ændring af akser

Dobbeltklik på aksen, tryk på fanen *Skala*, og ændre de aktuelle data. Evt. andre justeringer af aksen ændres ved at aktiverer en fane og udføre ændringen. Under fanerne kan ændres form, farve etc.

Ændring af punkter i diagram.

Dobbeltklik på et af den aktuelle dataseries punkter. Der kan ændres kan ændres form, farve, navn, etc

Ændring af aksetitel.

Klik på den enkelte titel og skriv ændringen.

Ændring af skrifttype og -størrelse.

Hvis alle skrifttyper i figuren ønskes ændret, dobbeltklikkes på figuren og ændringen af skrift/størrelse udføres i værktøjslinien. Hvis kun en enkelt titel ønskes ændret, dobbeltklikkes på denne, og ændringen udføres under den respektive fane.

Figur føres over i WORD

Når en figur skal indføres i et WORD dokument, må det ikke gøres ved CTR-C, Ctr-V fordi herved refereres tilbage til regnearket, og det fylder alt for meget. Gør i stedet således:

Klik på figuren, Ctr-C og gå over i Word på figurens ønskede placering. Klik Rediger, Indsæt speciel og vælg Billede, OK.

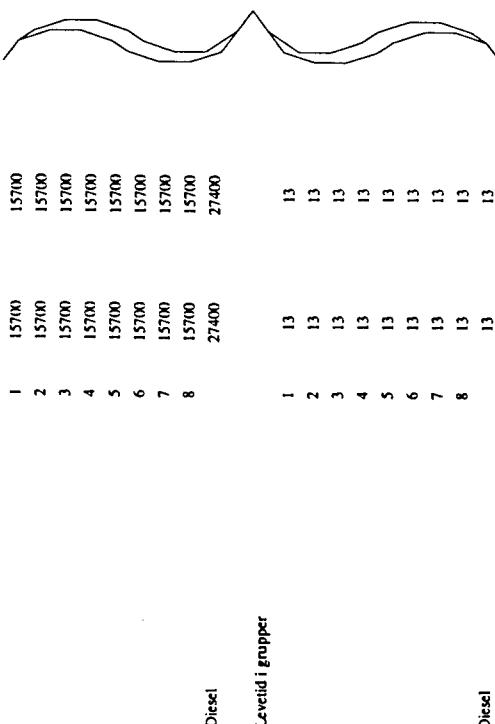
RESULTATARKET

DATA OG PARAMETERE

Benzinafgift	2,95	Styrende parametre for alle scenarierne.
Dieselafgift	2,14	
Realtrente	0,17	
Benzin priselasticitet (kort sigt)	-0,4	
Benzin økonomielasticitet	-0,4	

OVERSIGT OVER ELASTICITETERNE

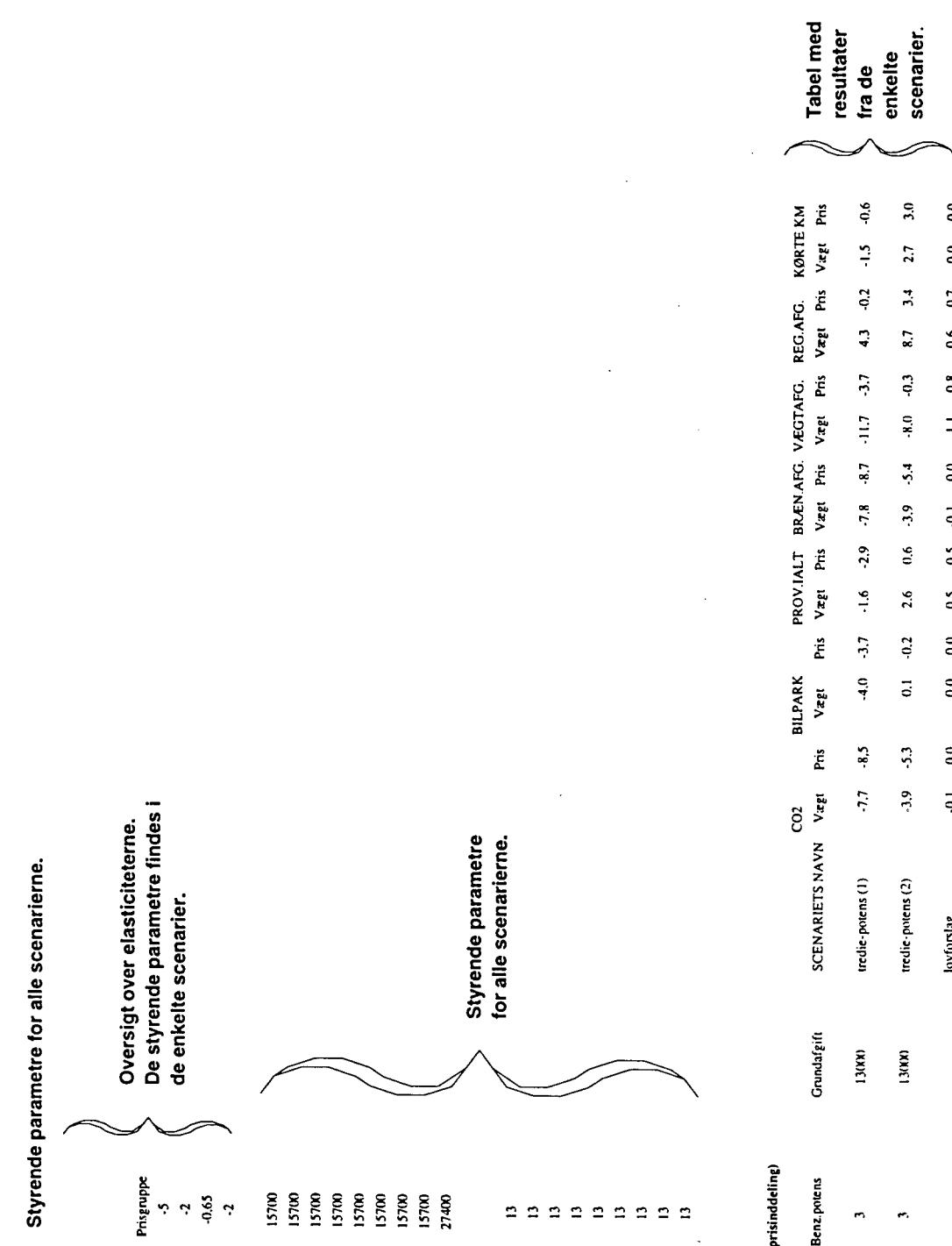
Intra-gruppe elasticitet	Vægtgruppe	Prisgruppe
Bilgruppe elasticitet	.5	.5
Bilgruppe elasticitet ved hele bilparken	-2	-2
Bilgruppe elasticitet ved billigste bilgruppe	-0,65	-0,65
Årskenrelativer i grupper	-2	-2

Levetid i grupper

1	13	13
2	13	13
3	13	13
4	13	13
5	13	13
6	13	13
7	13	13
8	13	13
Diesel	13	13

Styrende parametre
for alle scenarierne.

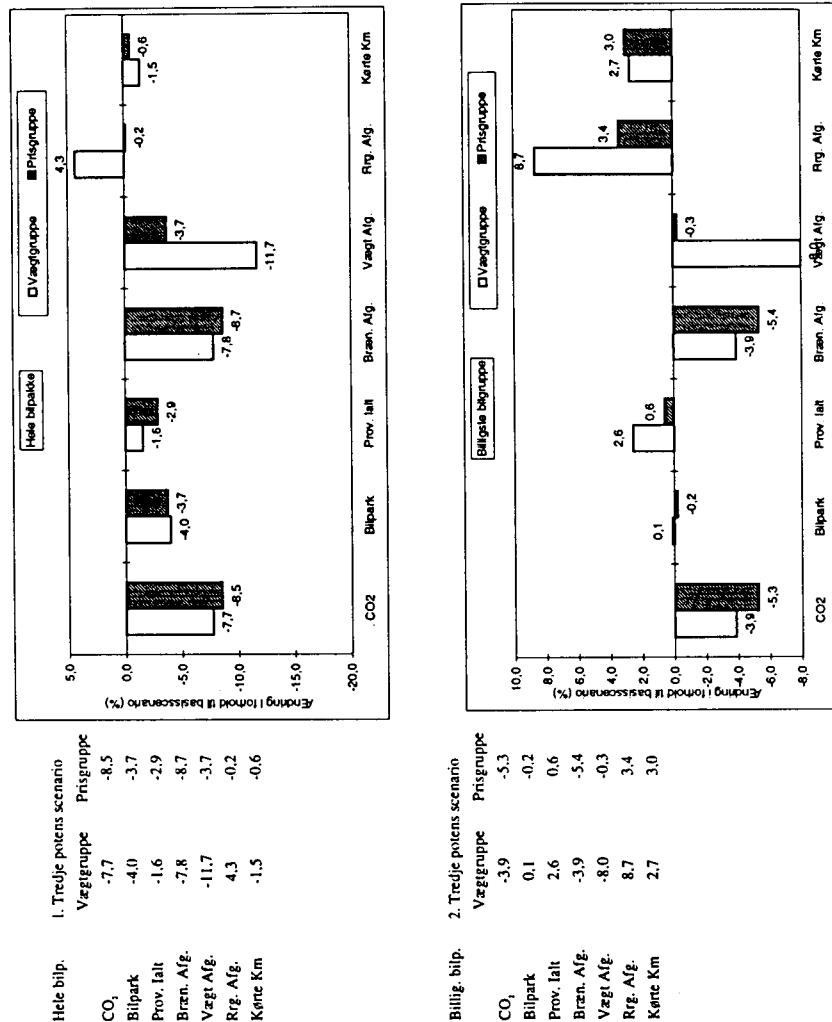
RESULTATER (ændring i % i frit. basiscenario for vægtindeling hhv. prisindeling)

SCENARIESPECIFIKE PARAMETER	Aflejtfaktor	Benz.princns	Grundafgift	SCENARIETS NAVN	CO2	BILPARK	PROV.IALT	BREN.AFG.	VÆGTAFG.	REG.AFG.	KØRTE KM	Vægt	Pris	Vægt	Pris	Vægt	Pris	Vægt	Pris	Vægt	Pris
3 potens med flg parametre bilpark følger hele bilp.	300000	3	13000	trdje-potens (1)	-7,7	-8,5	-4,0	-3,7	-1,6	-2,9	-7,8	-8,7	-11,7	-3,7	4,3	-0,2	-1,5	-0,6			
3.potens med flg. parametre: bilpark (slår billigest)	300000	3	130000	trdje-potens (2)	-3,9	-5,3	0,1	-0,2	2,6	0,6	-3,9	-5,4	-8,0	-0,3	8,7	3,4	2,7	3,0			
linear scenario				hvforslag	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,1	0,0	1,1	0,8	0,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Table med resultater fra de enkelte scenarier.

RESULTATARKET

Den grafiske fremstilling af resultaterne fra de enkelte scenarier

OPSAMLINGSARKET

Vægtgruppe	B-årskørsel	Brændstoffsforbrug (0)-SCENARIE	Brændstoffsforbrug Diff.	Brændstoffsforbrug Diff.	Brændstoffsforbrug Diff.	Vægtgruppe
K1	15.700	116.797.832	(27.572.729)	(23.683.558)	(10.543.290)	K1
K2	15.700	323.572.565	(57.910.660)	(46.320.472)	(2.044.075)	K2
K3	15.700	645.321.092	(52.580.011)	(26.743.430)	(9.593.597)	K3
K4	15.700	140.914.024	(24.679.847)	(19.613.396)	(2.532.785)	K4
K5	15.700	293.312.493	37.275.498	51.685.269	14.463.626	K5
K6	15.700	191.341.336	(19.001.539)	(11.489.539)	5.231.824	K6
K7	15.700	47.459.471	(5.207.738)	(3.366.056)	3.012.544	K7
K8	15.700	21.207.679	6.992.719	8.221.926	890.972	K8
K1-K8		1.779.926.492	(142.674.307)	(71.309.255)	(1.114.783)	K1-K8
Diesel	27.400	58.709.746	0	0	0	Diesel
Ialt		1.838.636.239	(142.674.307)	(71.309.255)	(1.114.783)	Ialt
Prisgruppe						Prisgruppe
K1	15.700	221.973.033	(84.615.061)	(79.504.212)	(6.848.945)	K1
K2	15.700	404.926.184	(43.203.894)	(29.744.843)	(7.989.908)	K2
K3	15.700	302.785.889	39.056.358	51.775.707	(3.362.699)	K3
K4	15.700	401.501.323	(10.136.820)	4.387.957	5.674.767	K4
K5	15.700	337.419.049	(84.579.898)	(75.172.198)	6.812.415	K5
K6	15.700	22.372.485	(2.016.203)	(1.248.410)	1.276.050	K6
K7	15.700	61.719.957	16.690.347	19.607.857	2.486.106	K7
K8	15.700	28.228.572	10.787.457	12.239.175	1.112.189	K8
K1-K8		1.779.926.492	(158.017.714)	(97.658.967)	(840.024)	K1-K8
Diesel	27.400	58.709.746	0	0	0	Diesel
Ialt		1.838.636.239	(158.017.714)	(97.658.967)	(840.024)	Ialt
Vægtgruppe						Vægtgruppe
K1		596.662.213	(92.748.384)	(70.783.633)	(51.925.658)	K1
K2		1.696.274.577	(58.833.055)	12.540.250	4.674.268	K2
K3		4.170.606.244	(49.260.087)	130.382.417	(55.116.734)	K3
K4		950.903.773	2.098.244	43.637.989	(15.877.273)	K4
K5		2.421.916.666	236.697.935	352.582.447	111.777.235	K5
K6		1.387.795.010	389.628.742	467.103.635	36.254.293	K6
K7		466.817.450	38.090.287	60.098.361	27.971.125	K7
K8		370.568.745	80.142.773	99.788.525	14.681.359	K8
K1-K8		12.061.544.677	545.816.455	1.095.349.991	72.438.614	K1-K8
Diesel		586.690.886	0	0	0	Diesel
Ialt		12.648.235.563	(21.460.276)	1.095.349.991	72.438.614	Ialt
Prisgruppe						Prisgruppe
K1		926.597.064	(216.449.187)	(190.025.833)	(30.221.072)	K1
K2		2.292.581.344	(66.421.888)	16.419.592	(33.613.678)	K2
K3		2.131.272.137	140.983.692	225.530.338	(16.666.743)	K3
K4		2.852.245.302	140.956.019	252.327.779	63.466.707	K4
K5		2.488.480.412	(162.372.158)	(75.821.758)	47.088.615	K5
K6		197.692.654	(808.787)	6.516.915	9.406.520	K6
K7		699.438.589	28.768.336	55.863.636	27.238.736	K7
K8		473.237.175	113.883.698	135.729.434	18.114.190	K8
K1-K8		12.061.544.677	(21.460.276)	426.530.102	84.813.275	K1-K8
Diesel		586.690.886	0	0	0	Diesel
Ialt		12.648.235.563	(21.460.276)	426.530.102	84.813.275	Ialt
Vægtgruppe						Prisgruppe
K1		192.822.776	(27.582.516)	(20.379.973)	54.340.988	K1
K2		721.427.367	(92.630.702)	(65.222.519)	22.375.094	K2
K3		1.314.275.642	(20.740.974)	35.642.013	98.152.116	K3
K4		269.623.566	(41.337.148)	(31.386.529)	29.681.254	K4
K5		782.173.667	96.674.835	134.982.354	(103.746.256)	K5
K6		432.439.038	(391.001.048)	(389.194.837)	(15.022.589)	K6
K7		130.410.395	(13.433.913)	(8.335.106)	(28.950.922)	K7
K8		55.976.044	21.041.156	24.398.205	(13.591.706)	K8
K1-K8		3.899.148.494	(469.010.311)	(319.496.392)	43.237.980	K1-K8
Diesel		97.741.752	0	0	0	Diesel
Ialt		3.996.890.246	(469.010.311)	(319.496.392)	43.237.980	Ialt
Prisgruppe						Prisgruppe
K1		447.621.385	(181.090.487)	(171.173.341)	40.705.213	K1
K2		858.121.326	(28.541.810)	2.325.385	58.543.588	K2
K3		637.776.695	116.726.855	144.8(X).605	37.257.477	K3
K4		921.681.784	95.907.214	137.769.912	(29.791.061)	K4
K5		746.875.969	(207.396.208)	(187.323.114)	(25.078.609)	K5
K6		57.226.361	(14.397.629)	(12.804.048)	(9.091.369)	K6
K7		156.885.778	41.111.986	48.479.135	(24.734.144)	K7
K8		72.959.195	28.138.882	31.900.564	(16.175.254)	K8
K1-K8		3.899.148.494	(149.541.197)	(10.024.900)	31.635.841	K1-K8
Diesel		97.741.752	0	0	0	Diesel
Ialt		3.996.890.246	(149.541.197)	(10.024.900)	31.635.841	Ialt

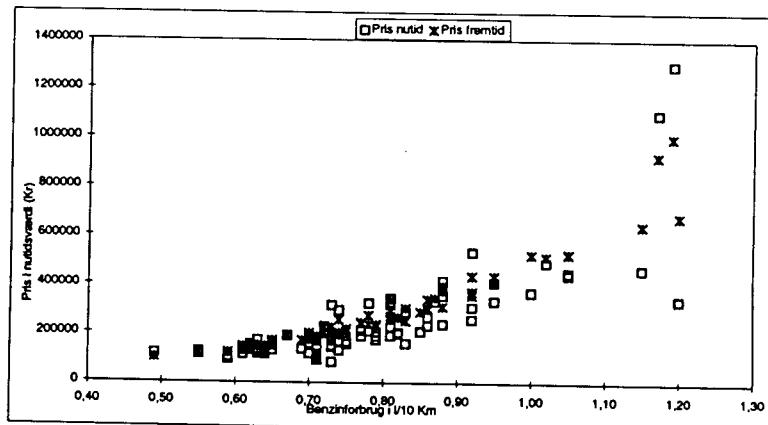
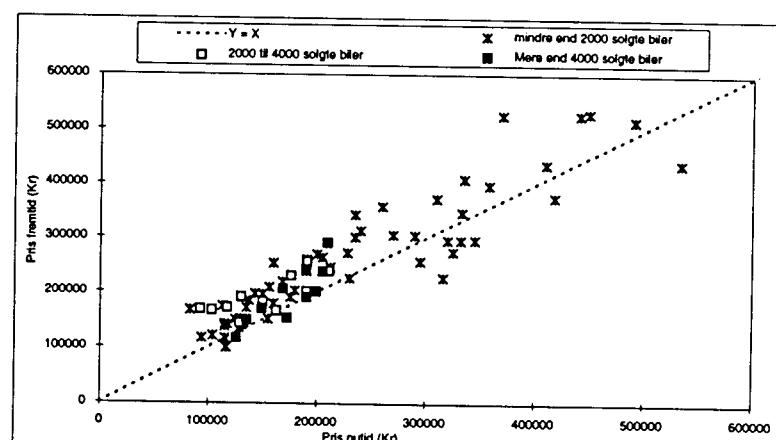
Basis-scenario **Diff. mellem scenarier og basisscenario**

EKSEMPEL PÅ SCENARIO

BASISSCENE	BASISSCENE	NYE SCEANRIO	BASISSCENE	BASISSCENE	NYE SCEANRIO	BASISSCENE	BASISSCENE	NYE SCEANRIO		
Antal solgte	Pris april 1995	Samlet pris nuttidsværdi	Antal solgte	Pris april 1995	Samlet pris nuttidsværdi	Antal solgte	Pris april 1995	Samlet pris nuttidsværdi	X-værdi	Y=X
2866			5733			8599				
11	344.998	295860,3	2104	91.997	168729,3	4.060	134.994	149641,2	0	0
13	1.297.682	1001148,7	2011	102.998	167300,3	4.309	204.990	238444,7	900000	900000
46	370.000	525356	2083	162.196	166493,5	4.474	198.997	201723,4		
60	464.992	641975,5	2274	189.984	201359	4.485	125.500	117696,5		
81	269.996	305457,8	2455	190.827	256299,3	4.718	189.963	242199,9		
83	450.000	529572,5	2843	175.985	230943,7	6.494	209.502	290845,5		
93	159.996	179042	2989	129.988	190777,2	6.797	148.993	170528,5		
99	492.000	515968,4	3.026	149.990	182441,3	7.902	172.223	153977,1		
113	340.018	679341	3.513	116.996	172114	7.929	168.398	206281,2		
138	240.000	312832,6	3.614	128.694	144477,1	8.599	189.995	191047,9		
146	199.998	269088,4	3.780	210.907	239335,6					
151	418.376	375800,6								
153	295.000	257028,2								
156	204.996	264158,4								
162	114.997	141928,2								
164	410.421	435934,5								
174	132.994	143869,1								
178	331.997	295252,3								
181	1.097.700	925519,9								
185	189.994	237980,7								
185	319.988	295143,3								
190	168.296	219060,5								
227	117.995	141728,1								
231	325.000	274508,6								
255	129.990	151598,5								
270	335.000	408784,5								
281	175.500	190407,3								
286	289.996	304142,1								
300	333.301	347193,9								
307	159.996	252785,1								
309	534.998	437499,4								
311	441.420	526009,5								
410	93.994	117254,7								
460	190.827	259574,3								
467	114.994	137198,3								
469	179.500	202884,1								
507	142.799	196812,1								
520	128.498	135355,4								
532	357.998	397441,6								
546	116.497	99686,7								
558	130.998	140522,3								
633	137.599	183908,3								
734	260.000	358392,4								
758	229.998	226045,4								
773	309.924	373034,4								
796	234.998	30X637,8								
806	134.998	171122,7								
808	149.998	196311,1								
884	234.984	342494,8								
909	315.999	227418,1								
917	114.986	116978,5								
1120	103.998	120969,7								
1338	130.906	146739,3								
1391	112.994	173978,3								
1437	155.996	208275,5								
1444	212.028	245709,9								
1508	82.998	166989,1								
1614	228.116	272027,3								
1768	154.986	151314,4								
1987	124.796	150146,2								

Data overført fra henholdsvis basisscenariet og det enkelte scenario.

Data og grafer opdateres automatisk.

Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser - DMU - er en forskningsinstitution i Miljø- og Energiministeriet. DMU's opgaver omfatter forskning, overvågning og faglig rådgivning indenfor natur og miljø.

Henvendelser kan rettes til:

URL: <http://www.dmu.dk>

Danmarks Miljøundersøgelser
Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde
Tlf.: 46 30 12 00
Fax: 46 30 11 14

*Direktion og Sekretariat
Forsknings- og Udviklingssekretariat
Afd. for Atmosfærisk Miljø
Afd. for Havmiljø og Mikrobiologi
Afd. for Miljøkemi
Afd. for Systemanalyse*

Danmarks Miljøundersøgelser
Vejlsøvej 25
Postboks 413
8600 Silkeborg
Tlf.: 89 20 14 00
Fax: 89 20 14 14

*Afd. for Sø- og Fjordøkologi
Afd. for Terrestrisk Økologi
Afd. for Vandløbsøkologi*

Danmarks Miljøundersøgelser
Grenåvej 12, Kalø
8410 Rønde
Tlf.: 89 20 17 00
Fax: 89 20 15 14

*Afd. for Landskabsøkologi
Afd. for Kystzoneøkologi*

Danmarks Miljøundersøgelser
Tagensvej 135, 4
2200 København N
Tlf.: 35 82 14 15
Fax: 35 82 14 20

Afd. for Arktisk Miljø

Publikationer:

DMU udgiver faglige rapporter, tekniske anvisninger, temarapporter, særtryk af videnskabelige og faglige artikler, samt årsberetninger. Et katalog over DMU's aktuelle forsknings- og udviklingsprojekter er tilgængeligt via World Wide Web.

I årsberetningen findes en oversigt over det pågældende års publikationer. Årsberetning samt en opdateret oversigt over årets publikationer fås ved henvendelse til telefon 46 30 12 00.

Faglige rapporter fra DMU/NERI Technical Reports

1996

- Nr. 166: Analyse af dioxin og pentachlorphenol i nye textiler. Af Vikelsøe, J. & Johansen, E. 46 s., 40,00 kr.
- Nr. 167: Fejlkilder i den danske vildtudbyttestatistik. Af Asferg, T. 27 s., 40,00 kr.
- Nr. 168: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1995/1996 i Danmark. Af Clausager, I. 41 s., 35,00 kr.
- Nr. 169: Effects of fitting dummy satellite transmitters to geese. A pilot project using radio telemetry on wintering Greenland White-fronted geese. By Glahder, C. et al. 38 p., DKK 40,00.
- Nr. 170: Seabird colonies in western Greenland. By Boertmann, D. et al. 148 p., DKK 100,00.
- Nr. 171: Overvågning af odder (*Lutra lutra*) i Karup Å, Hvidbjerg Å/Thy, Ryå og Skals Å, 1985-1994. Af Madsen, A.B. et al. 42 s., 45,00 kr.
- Nr. 172: Overvågning af odder (*Lutra lutra*) i Danmark 1996. Af Hammershøj, M. et al. 43 s., 45,00 kr.
- Nr. 173: Atmosfærisk deposition af kvælstof. Vandmiljøplanens Overvågningsprogram 1995. Hovedrapport og bilagsrapport. Af Skov, H. et al. 84 s. + 282 s., 100,00 kr. + 300,00 kr.
- Nr. 174: Atmosfærisk deposition af kvælstof. Målemetoder og modelberegninger. Af Ellermann, T. et al. 56 s., 70,00 kr.
- Nr. 175: Landovervågningsoplante. Vandmiljøplanens Overvågningsprogram 1995. Af Grant, R. et al. 150 s., 125,00 kr.
- Nr. 176: Ferske vandområder. Sører. Vandmiljøplanens Overvågningsprogram 1995. Af Jensen, J.P. et al. 96 s., 125,00 kr.
- Nr. 177: Ferske vandområder. Vandløb og kilder. Vandmiljøplanens Overvågningsprogram 1995. Af Windolf, J. (red.). 228 s., 125,00 kr.
- Nr. 178: Sediment and Phosphorus. Erosion and Delivery, Transport and Fate of Sediments and Sediment-associated Nutrients in Watersheds. Proceedings from an International Workshop in Silkeborg, Denmark, 9-12 October 1995. Af Kronvang, B. et al. 150 pp., 100,00 DKK.
- Nr. 179: Marine områder. Danske fjorde - status over miljøtilstand, årsagssammenhænge og udvikling. Vandmiljøplanens Overvågningsprogram 1995. Af Kaas, H. et al. 205 s., 150,00 kr.
- Nr. 180: The Danish Air Quality Monitoring Programme. Annual Report for 1995. By Kemp, K. et al. 55 pp., 80,00 DKK.
- Nr. 181: Dansk Fauna Indeks. Test og modifikationer. Af Friberg, N. et al. 56 s., 50,00 kr.

1997

- Nr. 182: Livsbetingelserne for den vilde flora og fauna på braklagte arealer - En litteraturudredning. Af Mogensen, B. et al. 165 pp., 125,00 DKK.
- Nr. 183: Identification of Organic Colourants in Cosmetics by HPLC-Photodiode Array Detection. Chemical Substances and Chemical Preparations. By Rastogi, S.C. et al. 233 pp., 80,00 DDK.
- Nr. 184: Forekomst af egern *Sciurus vulgaris* i skove under 20 ha. Et eksempel på fragmentering af landskabet i Århus Amt. Af Asferg, T. et al. 35 s., 45,00 kr.
- Nr. 185: Transport af suspenderet stof og fosfor i den nedre del af Skjern Å-systemet. Af Svendsen, L.M. et al. 88 s., 100,00 kr.
- Nr. 186: Analyse af miljøfremmede stoffer i kommunalt spildevand og slam. Intensivt måleprogram for miljøfremmede stoffer og hygiejniske kvalitet i kommunalt spildevand. Af Vikelsøe, J., Nielsen, B. & Johansen, E. 61 s., 45,00 kr.
- Nr. 187: Vandfugle i relation til menneskelig aktivitet i Vadehavet 1980-1995. Med en vurdering af reservatbestemmelser. Af Laursen, K. & Salvig, J. 71 s., 55,00 kr.
- Nr. 188: Generation of Input Parameters for OSPM Calculations. Sensitivity Analysis of a Method Based on a Questionnaire. By Vignati, E. et al. 52 pp., 65,00 DKK.
- Nr. 189: Vandføringsevne i danske vandløb 1976-1995. Af Iversen, H.L. & Ovesen, N.B. 55 s., 50,00 kr.
- Nr. 190: Fate of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons in the Environment. Af Carlsen, L. et al. 82 pp., 45,00 kr.
- Nr. 191: Benzin i blodet. Kvalitativ del. ALTRANS. Af Jensen, M. 130 s., 100,00 kr.
- Nr. 192: Miljøbelastningen ved godstransport med lastbil og skib. Et projekt om Hovedstadsregionen. Af Nedergaard, K.D. & Maskell, P. 126 s., 100,00 kr.
- Nr. 193: Miljøundersøgelser ved Maarmorilik 1996. Af Johansen, P., Riget, F. & Asmund, G. 96 s., 100,00 kr.
- Nr. 194: Control of Pesticides 1996. Chemical Substances and Chemical Preparations. By Køppen, B. 26 pp., 40,00 DKK.

